

UTLENDINGS DIREKTORATET

ÅRSMELDING 1989

UDI

INNLEDNING

Fra «brannslukking» til konsolidering	3
--	---

UTLENDINGS DIREKTORATET

Administrasjonsavdelingen	6
Juridisk avdeling	10
Mottaks- og integrerings- avdelingen	14
Tolke- og informasjons- avdelingen	18

REGIONKONTORENE

Regionkontor Nord	25
Regionkontor Midt-Norge	28
Regionkontor Vest	31
Regionkontor Sør	34
Regionkontor Øst	38
Regionkontor Indre Østland ...	40

VEDLEGG

1. Utlendingsdirektoratets målstruktur	41
2. Statistikk	42
3. Sentrale begreper	58

Foto:

Samfoto:	s. 5, 7, 17, 32
Lars Aarønæs	s. 11
Samfoto/Alfa/Rud	s. 15
Samfoto/Per Anders Rosenkvist .	s. 19, 21, 37
Samfoto/Rune Lislud	s. 25
Samfoto/MIRA/Tommy Olafsson	s. 35
Samfoto/Svein Erik Dahl	s. 39

FRA «BRANNSLUKKING» TIL KONSOLIDERING

1989 var Utlendingsdirektoratets annet virkeår. Mens 1988 var etableringsåret, preget av pionerånd, «brannslukking» og en langvarig og omfattende rekrutteringsoppgave, har 1989 vært et konsolideringsår. Vi skulle prøve ut rutiner og arbeidsorganisering mot mer langsiktige mål, økte forventninger og krav om resultater. Et uttrykk for dette var at vi for planåret 1989 utarbeidet en målstruktur og vår første virksomhetsplan. På en rekke steder i de etterfølgende kapitler er det vist til planen og de målene som var satt i den. Målstrukturen er inntatt som vedlegg til slutt i årsmeldingen. Å utforme et godt planleggingsverktøy er ikke gjort på et år og UDIs første plan viser at optimismen kanskje var mer fremherskende enn realismen.

Likevel synes jeg måten oppgavene er løst på viser at regionkontorene og UDI sentralt har kommet godt igang. Samtidig merker vi nå et betydelig forventningspress fra mange hold i forbindelse med alle de utfordringer og problemer som ikke minst den offentlige sektor møter i dette arbeidet.

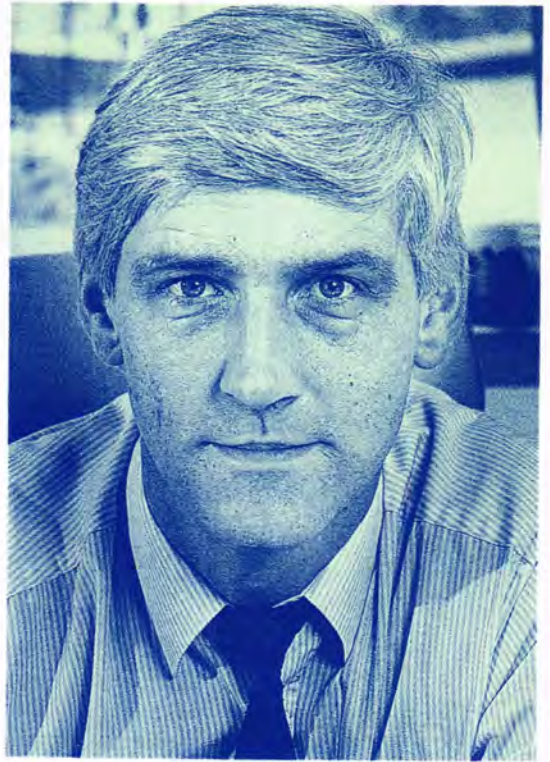
Av store enkeltstående tiltak som er gjennomført i 1989, har jeg lyst til å fremheve disse:

- UDIs bidrag til arbeidet med forskriftene til den nye utlendingsloven.
- Valg, anskaffelse og innkjøring av et nytt EDB-basert økonomisystem.
- Arbeidet med å lage en grunnstamme av informasjonsmaterieell for de ulike målgruppene.
- Overtakelse av de oppgavene som Norges Røde Kors hadde i mottaket av asylsøkere.

Imidlertid er det det løpende arbeidet med bosetting av flyktninger og med å få ned behandlingstiden i utlendingssaker, spesielt i asylsaker, som har vært UDIs (inkl. regionkontorenes) to hovedinnsatsområder i 1989.

FÆRRE ASYLSØKERE

Antallet asylsøkere til Norge viste en fortsatt nedgang til 4 400 i 1989 fra 6 600 i 1988. Til gjengjeld økte de øvrige utlendingssakene (oppholds- og arbeidstillatelse, visum m.v.) betydelig. Arbeidet med asylsakene er svært ressurskrevende og fordrer en nøye individuell vurdering. Selv om vi ikke har

*Direktør Arild Kjerschow
i Utlendingsdirektoratet*

nådd målet om en gjennomsnittlig behandlingstid i UDI på 2 måneder i 1989, er behandlingstiden totalt sett blitt vesentlig kortere enn i tidligere år. En fortsatt reduksjon av behandlingstidene er en av våre hovedutfordringer for 1990.

Tallene viser også en større andel avslag i asylsaker enn tidligere. Dette skyldes både kortere behandlingstider, mer kunnskaper og sikrere undersøkelsesmetoder og en «tøffere» politikk enn før. Denne utvikling ser ut til å fortsette i 1990.

Selv om det fortsatt er slik at et mindretall av dem som får positivt vedtak innvilges asyl og et klart flertall får oppholdstillatelse på humanitært grunnlag, ble «nåløyet» altså trangere i 1989. De som nå får oppholdstillatelse på humanitært grunnlag vil i stor utstrekning være personer med ganske sterke flyktningeliknende grunner. I tillegg var det i 1989 et større antall som fikk oppholdstillatelse av humanitære grunner p.g.a. oppholdstidens lengde, jfr. 15-månedersregelen.

BOSETTING

Først og fremst ved regionkontorene, men også ved UDI sentralt, har det vært satset kraftig på bosettingsarbeidet i 1989. Situasjonen har vært og er fortsatt vanskelig. Antallet som faktisk får til-

bud om å bosette seg i en kommune, er lavere enn behovet. Spesielt har det vært vanskelig å få bosatt enslige mindreårige i et forsvarlig tempo. I 1989 tok kommunene tilsammen imot ca. 4 150 flyktninger, hvorav 1 050 kvoteflyktninger. I tillegg ble 1 200 tatt imot i h.h.t. reglene om familiegjenforening. Fortsatt venter omkring 1 200 personer med positive vedtak på kommuneplass.

Gjennom den gradvise overgang fra direkte kommunalt mottak til statlig mottak i perioden 1985/1988 har vi fått et system for «styrt bosetting» som legger beslag på meget betydelige administrative ressurser. I tillegg til at det har gjort det nødvendig med et stort og dyrt statlig mottakssystem, krever det et betydelig arbeid med å utarbeide og ajourføre bosettingsplaner, med å fordele asylsøkere på mottakssteder i h.h.t. bosettingsplanen, med å skaffe tilstrekkelig bosettingskapasitet i kommunene og med utvelgelse av enkeltpersoner og grupper for bosetting i de ulike kommunene m.v. Det er en erfaring vi kjenner på kroppen at jo vanskeligere det er å skaffe tilstrekkelig bosettingskapasitet i kommunene, jo mer må dette administrative arbeidet vektlegges til fortrensel for det faglige. I den «styrte bosetting» ligger også kimen til konflikter og misnøye av forskjellig karakter.

POLITIKERNE MÅ ENGASJERE SEG POSITIVT I FLYKTNINGARBEIDET

I forbindelse med det motiveringsarbeidet vi driver i forhold til kommunene, har vi mange ganger gitt uttrykk for at politikere og andre beslutningstakere i kommunene må engasjere seg positivt i flyktningarbeidet og betrakte det som en felles nasjonal og humanitær oppgave. For å oppnå noe slikt er det viktig at staten og sentrale politikere også gir positive signaler om dette arbeidet. Handlingsplanen for enslige mindreårige og lanseringen av brosjyren «Har du hilst på din nye nabo?» sommeren 1989 representerte slike positive signaler.

I løpet av høsten 1989 og første del av 1990 har det dessverre blitt en **ensidig** fokusering på negative faktorer knyttet til arbeidet med mottak av flyktninger. Det gjelder både den sterke fokuseringen på de høye kostnadene og all oppmerksomheten på asylsøkere med svakt søknadsgrunnlag. Denne ensidige fokusering har en uheldig signalvirkning i forhold til det kommunale enga-

sjementet og derfor negative konsekvenser for bosettings- og integreringsarbeidet.

OPINIONEN – I ORD OG HANDLING

Den statlige og rikspolitiske «profilen» blir viktigere i takt med den spredning dette arbeidet får til alle deler av landet. Utviklingen de aller siste år har medført at flyktninger og innvandrere har blitt mer nærværende og synlige for folk flest. Vi har fått en debatt som har gjort at opinionen er blitt mer bevisst. Flere enn tidligere har tatt stilling til innvandringspolitiske spørsmål og mange har fått bedre kunnskaper.

På den innvandreriendtlige siden ble 1989 et trist toppår når det gjelder voldsbruk. Det ble brukt sprengladninger mot asylmottak og innvandrerebutikker, det var skyteepisoder og ruteknusing. Men den grove voldsbruken avtok betydelig mot slutten av året. Vi kan derfor håpe at det var en tilfeldig topp vi var vitne til våren og sommeren 1989. Vi har imidlertid ikke grunn til å tro at slengbemerkningene og hverdags-trakasseringen har avtatt.

Også året som gikk har vært preget av en betydelig mediainteresse og debatt om innvandringsproblemer. Utlendingsdirektoratets arbeid har også vært i søkelyset. Det er mye som tyder på at vi nå har gått inn i en fase hvor yttergruppene ikke vil prege debatten i samme grad som tidligere. Diskusjonen om innvandringspolitikk er blitt mer alminneliggjort. Dermed blir det også lettere å gå inn i medie-debatten. Det har vi grunn til å være glade for.

FORANDRINGER

1980-årene har vært preget av store forandringer og flere omfattende omorganiseringer. Ved inngangen til 1990-årene står vi igjen foran relativt betydelige omlegginger – hvor betydelige er det ennå for tidlig å si noe om. Det som er sikkert er at utlendingsloven vil tre i kraft i løpet av året. Videre har en interdepartemental embetsmannsgruppe (Drefvelin-utvalget) kommet med forslag til omfattende omlegginger i organiseringen og finansieringen av hele mottakssystemet. Når dette skrives vet vi ikke hva som blir de ulike forslagene skjebne. Men UDI må være forberedt på nye store omlegginger. Den generelle usikkerheten utgjør hele tiden et element i arbeidet på innvandringsfeltet

og krever en fleksibel organisering. Det blir viktig å være i stand til å fange opp endringer og innspill raskt. Det er også et felt som krever et omfattende og «sofistikert» samvirke mellom mange forvaltningsorganer på ulike forvaltningsnivåer, i tillegg til at organisasjons-Norge sterkest mulig bør inn i bildet.

En av de største felles utfordringer for alle som arbeider på dette feltet, er å unngå «vi-de»-tenkningen og tendensen til å mene at de vanskeligheter som oppstår i arbeidet, skyldes at noen andre ikke har gjort jobben sin eller ikke vet hva de snakker om.

Årsmeldingen som her foreligger, er ment å skulle gi et bilde av arbeidet i de ulike avdelingene og regionkontorene. Ved å fortelle vår «historie» håper vi å kunne bidra med kunnskap om oss og kommunikasjon om våre felles utfordringer. Til slutt i årsmeldingen er det samlet en del statistikk. Vi håper at årsmeldingen inneholder nyttig stoff og informasjon både for de som arbeider innen feltet og andre interesserte.

Arild Kjerschow
Direktør

MÅL FOR VIRKSOMHETEN

Avdelingens aktiviteter er dels knyttet til oppgaveløsning i forhold til de øvrige avdelinger i UDI, dels i forhold til eksterne brukere. Den første gruppen av oppgaver omfatter en rekke fellestjenester og andre tjenester som skal bidra til at de øvrige avdelingene løser sine oppgaver på en best mulig måte. Oppgaver rettet direkte mot eksterne brukere omfatter i første rekke økonomisiden og servicesiden. Avdelingen har også et ansvar for å påse at rammebetingelser gitt gjennom budsjetttildelinger og det generelle regelverk for statsetater overholdes.

Innenfor avdelingens ansvarsområde har løsning av «flaskehalsproblemer» og konsolidering av rutiner og systemer vært prioritert.

VIKTIGSTE UTFORDRINGER OG OPPGAVER I 1989

For de enkelte enheter i avdelingen kan de viktigste utfordringer og oppgaver i stikkordsform beskrives slik:

Arkivfunksjonen

Registrering av enkeltsaker etter utlendingslovgivningen på Fremkon – fremmedkontrollens EDB-baserte personregister – er arkivets mest omfattende oppgave. Målsettingen om registrering av alle saker innen 24 timer ble oppnådd i løpet av året. Forberedelsene til innføring av et EDB-basert arkivsystem for de øvrige arkivsakene har også vært viktig i 1989.

EDB

Direktoratet har et komplekst dataanlegg og er avhengig av at dette fungerer tilfredsstillende. Særlig viktig er det for brukerne av Fremkon, som er avhengig av systemet i den løpende saksbehandling.

Økonomifunksjonen

Den viktigste utfordringen på dette feltet var å ta i bruk et EDB-basert økono-

misystem. Regnskapssystemet MOCS som ble anskaffet i 1987, viste seg ikke å gi den nødvendige funksjonalitet. Sommeren 1989 måtte man begynne på en ny prosess for å skaffe et nytt økonomisystem.

Andre fellesfunksjoner

Utfordringen ligger i å holde en høy standard og utarbeide og etablere rutiner og systemer. Områdene er kantine, post- og budtjeneste, sentralbord, resepsjon, innkjøp og bygningsforvaltning.

Personalsiden

Det ble foretatt 38 tilsettingsrunder i direktoratet i 1989, og i tillegg 12 ved regionkontorene. Disse skulle gjennomføres til beste for søkere og arbeidsgiver. Dette har vært en arbeidskrevende og omfattende oppgave. De oppsatte resultatmål er imidlertid oppnådd.

SPEIELLE VIKTIGE HENDELSER AKTIVITETS RAPPORT 1989

Av forhold utenfor direktoratet som har vært eller vil kunne bli av vesentlig betydning for avdelingen, nevnes i stikkordsform:

- Etablering av nytt regionkontor på Gjøvik.
- Avvikling av Statens transittmottak i Oslo.
- Rapport fra embedsmannsgruppen som har vurdert bosetting og integrering av flyktninger og personer med oppholdstillatelse på humanitært grunnlag – organisering, ressursbruk og finansieringsordninger i visse fremmedkontrollspørsmål.
- Økt delegering av personalpolitiske beslutninger, herunder friere lønnplassering, fra departement til den enkelte etat.

Av saker av vesentlig betydning som har skjedd innenfor direktoratet, nevnes i stikkordsform:

- Beslutning om anskaffelse av økonomi-, lønns- og personalsystem.
- Sammenstilling og ordning av «datamaskinparken».
- Beslutning om innføring av medarbeidersamtaler.
- Særavtale om medbestemmelse.

Generelt sett har ressursinnsatsen i 1989 i stor grad vært nyttet til løsning av løpende oppgaver. Imidlertid har en i

Avdelingsdirektør er Steinar Langbakk. Administrasjonsavdelingen hadde følgende personalressurser til disposisjon i 1989:

- 42 faste hjemler
- 2 tidsbegrensede hjemler
- 12 engasjementsårsverk

dette året nyttet noe mer ressurser til utviklingsoppgaver enn i 1988.

Arkivfunksjonene

En av de største problemene i 1988 var arkivets registreringskapasitet på Fremkon-systemet av saker etter utlendingslovgivningen. I 1989 har en hatt denne situasjonen under kontroll og målene er i det vesentlige oppfylt.

Det er registrert innkommet totalt 86 741 enkeltsaker som gjelder utlendingslovgivningen. Omkring 76 000 saker er oversendt Juridisk avdeling for behandling. Resten er saker som har kommet fra politikamrene for arkivering i Utlendingsdirektoratet. I tillegg er det registrert 7 344 saker som generell post, og innbefatter saker som behandles i direktoratets andre avdelinger. Disse vil fra 1.1.90 bli registrert i et EDB-basert arkivsystem.

Arkivet er også sterkt belastet med forespørslers om enkeltsaker.

EDB

Direktoratet har full terminaldekning på sitt dataanlegg. Etter en del problemer i 1. halvår av 1989 har en ved utgangen av 1989 en tilfredsstillende stabilitet på den EDB-tekniske siden. Det gjenstår imidlertid fortsatt en omlegging eller rekonstruksjon av Flyktningregisteret for å bedre effektiviteten og utvikling av et redigerings-/formgivningssystem (desktop-publishing) til bruk for en PC-løsning.

Fremkon – fremmedkontrollens dataregister – er videreutviklet med

bl. a. automatisk melding til søkere, bedre statistikkfunksjoner og bedre søkemuligheter ved hjelp av søkesystemet MISTRAL.

Det er dessuten opprettet EDB-kommunikasjon mellom direktoratet og registreringsenheten på transittmottaket i Bærum (Tanum).

Det er lagt vekt på å etablere sikkerhetsrutiner i tilknytning til EDB. Dette gjelder både fysiske sikringstiltak som kjøleanlegg, halongassanlegg og adgangskontroll til EDB-rom og driftsmessige sikringstiltak som tilfredsstillende backup-rutiner m.v.

Som et element i videreutviklingen på datasiden ble det i november/desember 1989 vedtatt å arbeide med utviklingen av en EDB-strategi (EDB-plan) for direktoratet.

Statistikkfunksjonen

Det er fastlagt en ny organisering av statistikkfunksjonen ved etablering av en permanent gruppe med medlemmer fra alle avdelinger. De ulike enheters ansvar for innhenting og spredning av statistikk er gjennom dette fastlagt.

Datakvaliteten på statistikken er forbedret gjennom bl.a. nedbygging av restanser i Fremkon og bedre ajourføring av Flyktningregisteret.

Andre fellesfunksjoner

For andre fellesfunksjoner som post- og budtjeneste, kantine, resepsjon, sentralbord, innkjøp og forvaltning av bygningene har det blitt etablert rutiner og systemer som gir en tilfredsstillende

En av Utlendingsdirektoratets målsettinger er å arbeide for gode forhold mellom nordmenn og innvandrere

oppgaveløsning. En del av disse «permanente» oppgavene må imidlertid løses med engasjementsårsverk, noe som er en uheldig løsning.

En av de største flaskehalsene ved flyttingen til Lysaker i 1988 var knyttet til telefontjenestene. Dette problemet er løst når det gjelder den tekniske siden og ved sentralbordet, men en har fortsatt problemer med at antall henvendelser (ca. 2 400 pr. dag) er så høyt at dette er en belastning for de øvrige ansatte. Også ved sentralbordet har en måttet løse bemanningsproblemer med midlertidig arbeidskraft.

Økonomifunksjonen

Som nevnt måtte en oppgi å innføre det EDB-baserte systemet som først tenkt. Et omfattende arbeid ble gjennomført for å skaffe et nytt økonomisystem. Dette ble tatt i bruk 1.1.90. I 1989 har

en derfor vært nødt til å føre et manuelt basert regnskap. For det første har dette vært ressurskrevende, for det andre gir det utilstrekkelige muligheter for regnskapsoppfølging på et tilstrekkelig detaljert nivå.

Det er etablert rutiner omkring økonomifunksjonene som har fungert rimelig tilfredsstillende i forhold til forutsetningene som bl.a.:

- Budsjettrammer for enkelte poster til avdelingene.
- Bruk av skjemasett i forhold til mottak.
- Budsjettrammer for drift til regionkontorene.
- Etablering av ordning med økonomiansvarlige.
- Rapporteringsrutiner til overordnet nivå.

Omfanget av aktiviteten for økonomifunksjonen framgår av følgende oversikt:

Post	Tekst	Antall Bilag	Beløp (mill. kr.)
Kap. 504			
11	Varer og tjenester	ca. 5050	52.9
21	Spesielle driftsutgifter, mottak		553.3
30	Investeringer seksjonshus	ca. 3200	124.3
45	Nyanskaffelser EDB	ca. 50	0.8
Kap. 505			
60	Administrasjonstilskudd		476.1
61	Bosettingstilskudd	ca. 854	19.7
62	Tilskudd innvandrertiltak		18.6
71	Tilskudd til organisasjonene m.v.		3.0

I tillegg kommer lønnsutgifter og reiseutgifter ført over Forvaltningstjenesten. Lønnsutgiftene utgjør 54.8 millioner kroner, reiseutgiftene 1.6 millioner kroner.

Personalsiden

En vesentlig del av personalressursene har vært nyttet til behandling av løpende saker.

De oppsatte målene for behandling av tilsettingssaker og øvrige løpende personalspørsmål er i det alt vesentlige oppnådd.

Omfanget av endringer i bemanningen kan stilles opp slik:

	Tilsatte pr. 1.1.89	Fratratt i 1989	Tilsatt i 1989	Tilsatte pr. 1.1.90
Direktoratet:				
Ledere	25	1	1	25
Saksbehandlere	137	12	17	142
Kontorpersonale	51	11	15	55
Regionkontorene:	54	0	1	55

Oversikten omfatter både hjemlede stillinger og engasjementer. Oversikten omfatter ikke interne nyttilsetninger.

Det høye omfang av engasjementer vi har hatt, er i stor grad knyttet til permanente oppgaver. Dette er en situasjon som fortsatt er problematisk.

Det er lagt vekt på å bygge opp basis-kunnskap om gjeldende retningslinjer for personalbehandling ved bl.a.

- Seminar om personalansvar for alle ledere (i samarbeid med Statskonsult).
- Seminar om tilsettingsprosedyrer for medlemmer av tilsettingsråd og ledere.
- Introduksjonskurs for nyansatte, 5 kurs er avviklet.

Samarbeid med tjenestemannsorganisasjonene

Det er lagt vekt på et godt samarbeid med tjenestemannsorganisasjonene. Av formelle avtaler er det i løpet av 1989 oppnådd enighet om nytt personalreglement. Videre er det inngått særavtale om medbestemmelse i direktoratet, tilsvarende særavtale for regionkontorene er ferdigforhandlet i januar 1990.

Det er dessuten fastsatt retningslinjer for organisasjonsjusteringer i Juridisk avdeling.

Månedlige informasjonsmøter med gjensidig informasjon og drøftinger er holdt. Tjenestemannsorganisasjonene er trukket med og har vært nyttige medspillere i en rekke arbeidsgrupper som har vært – og er – i arbeid på ulike avgrensede områder.

Arbeidsmiljøarbeid

Arbeidsmiljøutvalg er etablert og har fungert tilfredsstillende i 1989. Verneombudsordningen har også vært i funksjon, og har gjort en tilfredsstillende innsats med bl. a. arbeidsmiljøundersøkelser. Dette arbeidet har skjedd i samarbeid med bedriftshelse-tjenesten. Innenfor de eksisterende budsjettammer er det dels gjennomført, dels planlagt tiltak som skal bidra til å bedre arbeidsmiljøet.

En viktig del av arbeidsmiljøet er de velferdstiltak som er iverksatt. I løpet av 1989 har ansatte tatt initiativ til og etablert en rekke aktiviteter som f. eks.

- Bedriftsidrettslag.
- Bridgeklubb.
- Kor for ansatte.
- Sosiale aktiviteter som julebord, sommerfest m.v.

Etablering av sikkerhetsutvalg

Utvalget ble etablert ved begynnelsen av året og har i oppdrag å samordne sikkerhetstiltak i direktoratet.

Utvalgets mandat er knyttet til fastsatte konsesjoner, forskrifter og direktiver og dekker

- datasikkerhet
- overholdelse av konsesjoner
- bygningsmessig sikkerhet
- oppbevaring og behandling av dokumenter
- beredskapsplanlegging.

Virksomhetsplanarbeid

Avdelingen har ansvaret for koordineringen av direktoratets virksomhetsplan. Virksomhetsplanen er forutsatt å være et viktig styringsredskap for ledelsen og gi de ansatte mulighet til å identifisere sine oppgaver i forhold til direktoratets samlede ansvarsområde.

VURDERING AV MÅLOPPNÅELSE

Totalt sett har avdelingen arbeidet under stort tidspress, med mye overtid. Enkelte oppgaver er nedprioritert eller utsatt. Dette har i første rekke berørt utviklingsoppgavene. Imidlertid kan en, med visse unntak, legge til grunn at målene på årsbasis er relativt godt oppfylt.

Avvikene har først og fremst vært tidsfrister som ikke er overholdt bl. a. som en følge av nødvendige omprioriteringer i avdelingen. I hovedsak skyldes avvikene for optimistiske og urealistiske målsettinger, ressursmangel og uforutsette oppgaver.

Økonomikontoret er i noen grad fremdeles i en etableringsfase på grunn av problemene med det EDB-baserte økonomisystemet.

MÅL FOR VIRKSOMHETEN

Juridisk avdeling har det daglige ansvar for direktoratets oppgaver knyttet til kontroll og regulering av innvandringen til Norge. I hovedsak arbeider avdelingen med enkeltsaker etter Fremmedloven og Riksborgarrettslova, men har også oppgaver knyttet til forberedelse og gjennomføring av mer generell kontroll og reguleringstiltak. Avdelingen veileder og instruerer politiet og utenrikstjenesten i forbindelse med utøvelse av myndighet etter utlendingslovgivningen.

Hovedmålet i 1989 var å fortsette nedbyggingen av antall ubehandlede enkeltsaker til et tilfredsstillende normalnivå. Det ble tatt sikte på en reduksjon av saksbehandlingstiden for alle typer saker, og særlig for asylsaker. I planene for 1989 ble det også lagt vekt på tiltak som kunne høyne kompetansen i avdelingen og utlendingsforvaltningen for øvrig når det gjelder kunnskap om land og regelverk. Parallelt med redusert saksbehandlingstid skulle det treffes avgjørelser av et kvalitativt høyt nivå. Juridisk avdeling registrerte 76 046 innkomne saker i 1989. Antallet restanser har variert mellom ca. 3 700 og 6 400.

Ved inngangen til 1989 var Juridisk avdeling fremdeles preget av å være i en etableringsfase. Dette skyldes blant annet et stort antall nytilsatte, omorganiseringen av avdelingen høsten 1988 og overtakelse av myndigheten til å av-

gjøre asylsaker i første instans 1.10.1988.

VIKTIGSTE UTFORDRINGER OG OPPGAVER I 1989

Juridisk avdeling bruker mesteparten av tiden og arbeidet til å behandle enkeltsaker etter utlendingslovgivningen. Det har vært en klar målsetting å redusere saksbehandlingstiden uten å la dette gå på bekostning av en grundig individuell behandling.

Stortinget har lagt opp til en behandlingstid på 3–4 måneder for asylsaker i første instans. For å kunne nå målet og samtidig sikre en betryggende saksbehandling, har Utlendingsdirektoratet lagt vekt på utvikling av kunnskap om de enkelte land og situasjonen der. Landkunnskap er skaffet til veie gjennom våre utenriksstasjoner, offisielle og uoffisielle kilder i inn- og utland og gjennom egen reisevirksomhet. En EDB-basert landkunnskapsdatabase er under etablering.

SPESIELLE VIKTIGE HENDELSER AKTIVITETSRAPPORT 1989

Tilsammen har det kommet inn 76 046 saker til kontorene i de fire seksjonene i Juridisk avdeling. I tillegg mottok avdelingen ca. 80 000 visuminnberetninger og andre ekspedisjoner. Nesten halvparten av sakene var søknader om oppholds- og arbeidstillatelse. Asylsakene utgjorde mellom 5 og 10 %. De typer enkeltsaker som krever lengst tid, er statsborgersaker og asylsaker.

Spesielle hendelser og forhold av særlig betydning for Juridisk avdeling blir omtalt i avsnittene nedenfor.

Færre asylsøkere

I 1989 kom det 4433 utlendinger som søkte om politisk asyl i Norge, mot 6602 i 1988. Endringen i antallet har blant annet sammenheng med at Norge fra 1. juli 1988 opphevet avtalen om viseringsfrihet med Chile. I 1988 kom det 1940 asylsøkere fra Chile, mens tallet i 1989 var 29.

I asylsøkerstatistikken for 1989 peker Jugoslavia seg ut. 905 jugoslaver søkte politisk asyl i Norge. Antallet polske asylsøkere har også vist en markert økning fra 1988 til 1989. I flere år har antallet asylsøkere fra Polen holdt seg stabilt på rundt 200. I 1989 var det hele 419 polske borgere som søkte politisk asyl her i landet.

Juridisk avdeling har hatt følgende faste og tidsbegrensede stillinger i 1989:

- avdelingsdirektør Terje Sjeggestad
- 17 andre lederstillinger
- 9 rådgivere
- 70 saksbehandlere
- 15 kontorstillinger
- inntil 23 engasjementer

Bemanningen har vært noe mindre enn antall stillinger tilsier på grunn av fratredener og permisjoner. Juridisk avdeling er delt inn i 4 seksjoner. Tre av seksjonene (landseksjonene) behandler enkeltsaker etter utlendingslovgivningen, og dekker ulike deler av verden:

- Det amerikanske kontinent og Europa
- Midtøsten, Iran, Irak, de arabiske land og hele Afrika
- Resten av Asia og Oseania

Den fjerde seksjonen (Generell seksjon) arbeider med generelle juridiske spørsmål og saker av annen karakter innenfor avdelingens ansvarsområde.

15-måneders regelen

8. mars 1989 bekjentgjorde Justisdepartementet at asylsøkere som hadde ventet over 15 måneder uten å ha fått sin sak endelig avgjort i utlendingsforvaltningen, som hovedregel kunne regne med å få oppholdstillatelse i landet. Ordningen har hatt størst konsekvens for behandlingen av asylsaker i Justisdepartementet, men den har også gitt grunnlag for et betydelig antall vedtak i Utlendingsdirektoratet. Dette gjelder særlig saker hvor det har tatt lang tid fra søkeren ankom landet til avhør fant sted. Ved utgangen av 1989 er det til sammen truffet ca. 1300 vedtak etter denne ordningen.

Rekordhøyt antall søknader om sommerarbeidstillatelse fra Polen

I løpet av 1989 ble det utstedt visum til ca. 26 000 polske borgere. Det høye antallet har i hovedsak sammenheng med polakkenes interesse for å arbeide i Norge i sommermånedene. Antallet søknader om visum til Norge fra Øst-Europa er generelt stigende. Dette skyldes blant annet at det har funnet sted en liberalisering i de enkelte lands utreisebestemmelser.

Opphevelse av avtale om visumsfrihet med Bulgaria

Sommeren 1989 innskjerpet bulgarske myndigheter rettighetene til borgere av tyrkisk herkomst. Dette førte til en betydelig flyktningstrøm til Tyrkia. Blant annet på bakgrunn av disse hen-

delsene ble det fra 11. august 1989 innført visumplikt for bulgarske borgere ved innreise til Norge.

Plan for mottak av mindreårige asylsøkere

Våren 1989 vedtok Regjeringen en særskilt handlingsplan for mindreårige asylsøkere. Et av tiltakene i planen er at søknader fra mindreårige asylsøkere skal behandles som hastesaker, helst i løpet av 2-3 måneder i første instans. Avhør skal finne sted snarest etter ankomst, og om mulig innen en uke.

Forskrifter til utlendingsloven

I første halvdel av 1989 deltok avdelingen i Justisdepartementets arbeid med å utarbeide forskrifter til den nye utlendingsloven. Justisdepartementet sendte sitt utkast til forskrifter på høring i oktober.

Utlendingsdirektoratet, og særlig Juridisk avdeling, har brukt mye ressurser i arbeidet med høringsuttalelsene. Samtlige kontorer har gått gjennom hele høringsutkastet og kommentert det. En meget omfattende uttalelse ble oversendt departementet i begynnelsen av januar 1990.

Utlendingsloven og forskriftene vil tre i kraft innen utgangen av 1990. I tilknytning til dette er det utarbeidet konkrete planer for opplæring av personell innen utlendingsforvaltningen. Planleggingsarbeidet er gjort av Utlendingsdirektoratet og Justisdepartementet i samarbeid. Målet er at alle skal ha

Politiet tar fingeravtrykk og foretar den første registrering av asylsøkere. Deretter sendes saken til Utlendingsdirektoratet

mottatt nødvendig opplæring og informasjon om loven og forskriftene før disse trer i kraft.

Opplæring og veiledning

Juridisk avdeling har vært med på opplæring og veiledning av andre etater. I stikkords form kan vi peke på:

- kurs i utlendingslovgivningen for Utenriksdepartementets aspiranter og tjenestemenn
- kurs for politiet i asylsaksbehandling
- kurs for politiet i avhør av enslige umyndige asylsøkere
- foredrag og innledninger for ansatte på regionkontorene og mottaksstedene
- besøk og opplæring ved politikamrene.

Juridisk avdeling har også arbeidet med regelverk etter gjeldende utlendings-

lovgivning. Utarbeidelse av rundskriv og konkret veiledning etter forespørsler er eksempler på slike oppgaver.

Fremkon

Avdelingen har i stor utstrekning deltatt i utviklingen av Fremkon-systemet sammen med Administrasjonsavdelingen. Fremkon er utlendingsdirektoratets felles EDB-baserte personregister og saksoppfølgingssystem. Det er opprettet en egen Fremkon-gruppe i direktoratet, der også saksbehandlere fra Juridisk avdeling deltar.

VURDERING AV MÅLOPPNÅELSE

Gjennom hele 1989 er det foretatt beregning av gjennomsnittlig saksbehandlingstid for ulike typer saker. Satt opp mot resultatmålene i virksomhetsplanen ser det slik ut:

Sakstype	1.5.89	1.9.89	1.1.90	Resultatmål
Visum	5 uker	5 uker	5 uker	10 dager
Arbeidstillatelse	1.2 mnd	1.3 mnd	1.2 mnd	1 måned
Oppholdstillatelse	2.5 mnd	2 mnd	1.3 mnd	1 måned
Statsborgersaker	3.1 mnd	3.1 mnd	2.5 mnd	2 måneder
Asylsaker	2.7 mnd	4.5 mnd	2.7 mnd	2 måneder

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid har ikke steget for noen typer saker i 1989. Tid for behandling av søknader om oppholdstillatelse har gått betraktelig ned. Avdelingen har imidlertid ikke nådd de relativt ambisiøse målene som ble satt opp under arbeidet med virksomhetsplanen. I forbindelse med beregningen av gjennomsnittlig behandlingstid for visumsaker, er det påpekt feilkilder. Manuelle tellinger viser at mange visumsaker behandles innen 10 dager og at nesten ingen blir eldre enn en måned.

Ved rapporteringene og opptellingene gjennom året, viser det seg at antall restanser har variert. Utviklingen ser slik ut:

04.01.89	5457 saker
01.03.89	7243 saker
02.05.89	6243 saker
01.07.89	6381 saker
01.09.89	3714 saker
01.11.89	4880 saker
01.01.90	5841 saker

For asylsaker har antallet restanser gått noe ned i løpet av 1989, og tallene ser slik ut:

01.02.89	1278 asylsaker
01.03.89	1345 asylsaker
02.05.89	1068 asylsaker
01.07.89	1229 asylsaker
01.09.89	651 asylsaker
01.11.89	894 asylsaker
01.01.90	908 asylsaker

Antallet innkomne saker har stort sett ligget på samme nivå gjennom hele året. I sommermånedene kom det inn noe flere saker enn i de øvrige månedene. Nærmere oversikt over antall og utvikling av innkomne saker finnes i oversikten på neste side.

INNKOMNE SAKER – JURIDISK AVDELING

	jan.	febr	mars	april	mai	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	des.	Sum
Opphold/Arbeid	2370	2480	2912	2645	2689	3236	3088	2977	3457	2956	2943	2252	34.005
Visum	1184	1011	1542	1637	2404	2886	2142	1666	1957	1683	1790	1138	21.040
Asyl, 1. instans	695	617	454	352	248	274	150	215	398	496	387	240	4.526
Asyl, klage			181	137	125	94	71	107	144	209	172	150	1.390
Asyl, annet			29	261	287	384	321	328	393	476	573	417	3.469
Kvote	93	35	170	243	170	188	153	251	251	341	195	91	2.181
Statsborgerskap	293	388	451	387	381	511	313	313	488	505	587	401	5.018
Diverse			291	181	231	455	406	276	281	301	349	226	2.997
Generelle saker	390	361	127	86	64	60	33	52	77	77	32	61	1.420
Sum	5025	4892	6157	5929	6599	8088	6677	6185	7446	7044	7028	4976	76.046

Fra Utlendingsdirektoratets plakatserie

MÅL FOR VIRKSOMHETEN

Avdelingens hovedmålsettinger for 1989 har vært:

- rask bosetting når oppholdstillatelse/innreisestillatelse er gitt
- tilstrekkelig mottakskapasitet med nøkternt, men tilfredsstillende innhold for asylsøkere.

For å nå det første av disse målene, ble det sendt forespørsel om bosetting til 331 kommuner om tilsammen 6 682 plasser. Ved årets utgang er det registrert 4 141 bosatte, og i tillegg 1 227 personer som kom til kommunene i familiegjenforeningsøyemed.

I løpet av året er det opprettet 23 nye regionale statlige mottak for asylsøkere, med 1 856 plasser.

Andre viktige mål for avdelingen har vært:

- mer arbeid med generelle innvandringspolitiske tiltak
- utvikling av metoder og modeller for kommunenes flyktningarbeid.

VIKTIGSTE UTFORDRINGER OG OPPGAVER I 1989

De største utfordringene knyttet seg til arbeidet for å nå de oppsatte målene som er nevnt ovenfor.

I forbindelse med at Staten overtok driftsansvaret for asylsøker-mottakene fra Norges Røde Kors, samarbeidet avdelingen med Norges Røde Kors og regionkontorene om avviklingen av tilsammen 36 steder, med totalt 2 073 plasser. 23 nye mottak er etablert.

Avdelingen utarbeidet «Bosettingsplan» for året, i samarbeid med regionkontorene. Denne dannet grunnlag for bosetting av de nasjonale/etniske gruppene, samt for fordeling av asylsøkere fra transittmottakene til regionale mottak.

Et spesielt satsningsområde i 1989 var arbeidet med enslige mindreårige asylsøkere som kommer til Norge.

I forbindelse med utformingen av regjeringens Handlingsplan for enslige mindreårige, bidro avdelingen med vesentlige deler av planen. Dette, og senere tett oppfølging, har krevet mange ressurser, både i avdelingen og på regionkontorene.

1.10.89 ble det opprettet et spesialmottak for 40 enslige mindreårige på Nesodden og innledet forhandlinger om ytterligere 40 plasser. Dette er i tråd med beslutninger i Handlingsplanen.

Det ble arrangert en sentral og 4 regionale konferanser for å oppmuntre og bistå kommunene til bosetting av enslige mindreårige. Dessuten ble det sentralt arrangert en spesiell konferanse for politifolk som skal avhøre enslige mindreårige.

Utlendingsdirektoratet yter tilskudd til kommunenes arbeid med innvandrere og til innvandringsorganisasjonene. Med bakgrunn i erfaringene fra 1988 har retningslinjene for bruk av midlene blitt endret. Endringene har kommet med tanke på å styrke det lokale samarbeidet mellom kommunene og organisasjonene, oppmuntre til selvhjelp, samarbeid og samling om felles interesser der dette er praktisk mulig.

En viktig oppgave har vært å følge opp de konkrete forslagene som innvandrerepresentantene i direktoratets rådgivningsgruppe har tatt opp når det gjelder innvandrereorganisasjonene.

SPESIELLE VIKTIGE HENDELSER AKTIVITETS-RAPPORT 1989

Arbeid med kvoteflyktninger er en løpende oppgave for avdelingen. I samarbeid med Juridisk avdeling ble det gjennomført 3 kommisjonsreiser til Tyrkia, Pakistan og Sør-Øst Asia, hvor 484 kvoteflyktninger ble tatt ut for bosetting i Norge. I tillegg ble ca. 600 kvoteflyktninger tatt ut etter opplysninger skaffet på annen måte, særlig ved gjennomgang av saksdokumenter.

Avdelingen har hatt kontinuerlig kontakt med den mellomstatlige komité for migrasjon (ICM), FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) og norske utenriksstasjoner i forbindelse med uttak og budsending av kvoteflyktninger.

I 1989 ble Statens transittmottak for asylsøkere i Oslo nedlagt. Det har foregått en omlegging til kun et transittmottak for Østlandsregionene, nemlig i Bærum. Det ble ført forhandlinger med Norges Røde Kors om drift av dette

Avdelingsdirektør er Margaret Torsvik Vikki. Berit Alfsen fungerte som avdelingsdirektør i annet halvår. I 1989 hadde avdelingen følgende personalressurser til disposisjon:

- 17 faste stillinger
- 8 tidsbegrensede stillinger
- 4 engasjementer
- 3 timelønnede

mottaket samt om drift av mottak for enslige mindreårige asylsøkere.

Utlendingsdirektoratet henvendte seg til alle landets kommuner og oppfordret til å vurdere bosetting av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag som en nasjonal og langsiktig oppgave. Hensikten med henvendelsen var å komme inn i kommunenes planprosesser så tidlig som mulig. Henvendelsen ble deretter fulgt opp av anmodninger fra regionkontorene til alle aktuelle kommuner.

Planarbeidet i avdelingen i forhold til «riktig» kapasitet i mottakssystemet er i godt gjenge. Det er utarbeidet prognoser for kapasitetsbehov ut fra forskjellige alternativer for bl.a. ankomster og bosettinger, samt planer for mulige ekstraplaser dersom forutsetningene endrer seg. Situasjonen med høy arbeidsledighet og svak økonomisk utvikling, gjorde det på slutten av året lettere å finne vertskommuner og driftsoperatørkommuner for statlige mottak.

Det ble inngått avtale med Norges Røde Kors om driftsoperatøransvar for mottak for enslige mindreårige. Et spesialmottak er i drift på Nesodden og det er forhandlinger om ytterligere et mottak. Behovet for plasser for enslige mindreårige er anslått til ca. 80 og foreløpig drives Kvikne i tillegg til Nesodden som spesialmottak frem til nytt mottak er klart.

Avdelingen har utført arbeid innenfor en rekke felt. Noen av resultatene kan sammenfattes slik:

- utvikling av rapporteringssystemer og prognoser i forbindelse med statlig mottak og bosettingsarbeidet i samarbeid med regionkontorene
- rutiner for innhenting av informasjon fra regionkontorene og Norges Røde Kors
- bidrag i forbindelse med utarbeiding av Protokoll mellom Kommunenes Sentralforbund og Staten om bosetting i kommunene.

Med bakgrunn nettopp i protokollen ble det utarbeidet en rapport i avdelingen om behovet for psykososiale tjenester. På bakgrunn av rapporten ble en plan for oppbygging av slike tjenester lagt fram for Kommunaldepartementet som et grunnlag for samarbeid med Sosialdepartementet og Helsedirektoratet.

Mottaks- og integreringsavdelingen har hatt jevnlig kontakt og møter med Kommunenes Sentralforbund og deltar bl.a. i prosjekter satt i gang av Sentralforbundet.

Representanter fra avdelingen har deltatt på en rekke samlinger og møter med innvandrersammenslutningene, blant annet gjennom de regionale innvandrerkonferansene som ble holdt høsten 1989. Samarbeidsutvalg på regionalt nivå, som består av representanter fra innvandrersammenslutningene, er nå i virksomhet. Direktoratets framtidige arbeid vil knyttes til disse utvalgene.

Siktemålet med kontakten og møtene med innvandrersammenslutningene har

Boligspørsmål er et viktig felt innenfor integreringsarbeidet

vært å presentere direktoratet og målet for den støtten vi gir. Det er også tenkt som en spore til lokale diskusjoner omkring opplæring, samarbeid og organisasjonenes oppgaver. I denne sammenheng har vi i tillegg snakket med fylkeskommunale representanter og svenske myndigheter.

I tre regioner til nå har det vært holdt organisasjonsseminarer for innvandrersorganisasjonene. Det er innledet et samarbeid med AOF for å få utarbeidet en pakke til bruk på organisasjonskurs som skal ta sikte på å styrke innvandrernes muligheter innenfor det norske organiserte samfunn.

Avdelingen har hatt et tett og godt samarbeid med Arbeidsdirektoratet, både for å få til bedre tilpassede bosettinger og for å bidra til kompetanseheving på området i arbeidsmarkedsetaten. Representanter fra avdelingen har deltatt på alle møter og seminarer. Arbeidsmarkedsetaten har gjennomført i sin etat.

På initiativ fra Kommunaldepartementet har avdelingen satt i gang en evaluering av innholdet i statlige mottak for asylsøkere, med et forprosjekt og 5 delprosjekter. Prosjektene tar for seg mottakenes organisering, kommunikasjon og informasjon på mottaksstedene, samt miljø og aktiviteter. De gjenstående prosjektene vil bli sluttført i 1990.

Internt gjennomførte avdelingen i 1989 en omorganisering, hvor oppdelingen i to kontorer ble endret til en deling i tre enheter, Mottaks-, Bosettings- og Integrerings-/Utviklingsenheten.

VURDERING AV MÅLOPPNÅELSE

Avdelingen har arbeidet under sterkt tidspress, med mye overtid, og endel oppgaver er blitt nedprioritert. Det siste gjelder særlig arbeid med generelle innvandringspolitiske tiltak. Blant annet har det ikke vært ressurser til å arbeide med spørsmål knyttet til barn og unge utover virksomheten rundt arbeidet med enslige umyndige asylsøkere. Dessuten er den planlagte satsing på områdene bolig og utdanning ikke kommet i gang som planlagt. Det er i løpet av 1989 vurdert som lite hensiktsmessig for avdelingen å bygge opp egen boligkompetanse, mens utdanningsspørsmålet vil bli videreført i 1990.

Avdelingen er fornøyd med måloppnåelsen i forhold til uttak og bosetting av kvoteflyktninger. Målsettingen i virksomhetsplanen var bosetting av 1 000 kvoteflyktninger. Denne ble senere endret til 1 100 av hensyn til «overheng» fra 1988.

Pr. 31.12.89 var det bosatt 1 061 kvoteflyktninger, hvorav 20 midlertidig bodde i statlig mottak.

"De kommer for å bo i luksus!"

De kommer for å få et trygt sted å bo

Alene på landet kommer de ikke til å bo. Med så mange barn og voksne som kommer til de nye landene, skal de ikke kunne bo med et trygt sted å bo.

Fra Utlendingsdirektoratets plakatserie

På bakgrunn av at det ved årets utløp befant seg 1 200 personer i statlig mottak som hadde fått opphold i Norge, kan vi imidlertid ikke si oss helt fornøyd med bosettingen i 1989. Totalt ble 4 141 personer bosatt, hvorav 3 030 fra statlig mottak. I tillegg kommer 1 227 familiegjenforeninger. Det er i første rekke store og mellomstore byer som har vært tilbakeholdne med å bosette.

Volumet på bosettingen ligger omtrent på samme nivå som i 1987 og 1988. Tatt i betraktning at en vesentlig del av bosettingen disse årene fant sted på grunn av direkteankomne asylsøkere til kommunene, vurderer vi bosettingsarbeidet i 1989 som en bekreftelse på at vi er på riktig vei.

Pr. 31.12.89 var mottakskapasiteten 4 727 plasser – fordelt på 59 mottakssteder. Av disse hadde 50 steder, 84,7%, selvhushold, 7 steder, 11,9%, hadde kantineløsninger og 2 steder, 3,4%, hadde delte løsninger.

Antall personer i mottak var 3 931, inkludert 20 kvoteflyktninger og noen familiegjenforeninger. Dette er en ned-

gang på nesten 600 personer i forhold til antall i mottak ved utgangen av 1988. Antall mottaksplasser synker til 4 382 i september 1990. Eventuell avvikling av plasser eller oppretting av nye vil være avhengig av tilstrømming av asylsøkere og bosettingstakten. Avviklingen av Røde Kors-mottakene gikk noe tregere enn forutsatt og krevde langt flere ressurser enn først antatt.

Bosetting av enslige mindreårige har gått tregt. I 1989 ble 130 bosatt. 11 av disse kom i 1987, 80 i 1988 og 39 i 1989. Det ankom ialt 156 enslige mindreårige asylsøkere til Norge i 1989. Ca. halvparten av de enslige mindreårige kom sammen med omsorgspersoner fra hjemlandet.

Når det gjelder utvikling av metoder og modeller for kommunenes flyktningarbeid, er dette stort sett utført. Iverksettingen gjenstår i stor grad. Også når det gjelder modeller for psykososiale tjenester, har avdelingen nådd de oppsatte mål. Også her gjenstår videre bearbeiding og iverksetting gjennom fagdepartementet før kommunene fullt ut kan dra nytte av dette arbeidet.

Mottaks- og integreringsavdelingen samarbeider med Arbeidsmarkedsetaten

MÅL FOR VIRKSOMHETEN

Målene i virksomhetsplanen er retningssivende også for Tolke- og informasjonsavdelingen. Målet om at en søker skal ha kunnskaper som trengs for å ivareta egne interesser, har vært bestemmende for avdelingens arbeid når det gjelder rettighetsinformasjon. Hovedtyngden av eksterne tiltak knytter seg til målsettingen om reell likestilling og gode forhold mellom nordmenn og innvandrere. En anseelig del av aktivitetene rettet mot fagpersonell, innvandrere, publikum og media har gått nettopp på dette. Avdelingen har forsøkt å bidra til god intern kommunikasjon, god service til brukerne av direktoratet og en god personalforvaltning, og har ellers som målsetting å kunne formidle informasjon om hele direktoratets virkefelt.

VIKTIGSTE UTFORDRINGER OG OPPGAVER I 1989

Informasjon

1989 var et år der ekstremgruppene til tider dominerte debatten om innvandrere i Norge. Utlendingsdirektoratet så det som en utfordring å være på pletten med saklig informasjon til rett tid. Det har vært viktig å produsere en grunnstamme av informasjonsmateriell som kan dekke våre ulike målgrupper og brukes i de fleste sammenhenger. Denne produksjonen foreligger nå som en basis for opplysning og informasjon innenfor utlendingsfeltet.

For asylsøkere og flyktninger er det satset mest på informasjon i tilknytning til asylsakbehandlingen.

Ungdom var en særlig viktig målgruppe for informasjon i året som gikk. Dette var en ny oppgave og en ny utfordring for avdelingen, og resultatet ble bruk av tildels utradisjonelle metoder og virkemidler. Vi brukte både

Tolke- og informasjonsavdelingen ledes av avdelingsdirektør Arne Simonsen.

Antall hjemleste stillinger i 1989 fordelt seg slik:

- avdelingsdirektør
- kontorsjef
- rådgiver
- 13 saksbehandlere
- 4 kontorstillinger

I tillegg har engasjementer vært benyttet i en viss grad.

Kommer de for å utnytte vår gjestfrihet?

De kommer for å få frihet

Fra Utlendingsdirektoratets plakatserie

kabaret, nærradioformen og ungdomsblader i informasjonsvirksomheten.

Opplæring

En stor oppgave i 1989 var å tilfredsstille behovet for opplæring av ansatte ved mottaksstedene og møte utfordringen fra lokale flyktningemedarbeidere. Antallet flyktninger og innvandrere i lokalmiljøet har steget, og kunskapene om innvandringsproblemer og norsk innvandringspolitikk synes å ha økt. I takt med økt aktivitet og større kunnskaper trer behovet for opplæring fram i alle målgrupper: politi, offentlig ansatte, UDIs egne ansatte. Oppgavene for direktoratets opplæringsvirksomhet vokser tilsvarende, og har blitt møtt med en rekke kurs, læreplaner for kurs og nyprodusert opplæringsmateriell.

Bibliotek/dokumentasjon

1989 har for biblioteket vært et oppbyggingsår. Nødvendige innkjøp av både bibliotekteknisk utstyr og bøker/periodika har preget arbeidet. Hvordan yte en rimelig service ved siden av oppbyggingsvirksomheten, ble et hovedspørsmål.

Tolkespørsmål

En sentral oppgave i 1989 har vært å dyktiggjøre tolkene for å heve nivået på den tolking som faktisk utføres. I denne sammenheng er det gjennomført et stort antall tolkekurs i løpet av året. Utlendingsdirektoratet ønsker å påse at tolkespørsmål blir viet oppmerksomhet i alle sammenhenger hvor norske myndigheter drøfter innvandrerspørsmål eller fatter vedtak om dem. Dette har bl.a. resultert i bidrag fra Tolke- og informasjonsavdelingen til skriftlig informasjon produsert av andre instanser, i tillegg til eget materiell.

SPESIELLE VIKTIGE HENDELSER AKTIVITETSRAPPORT 1989

Informasjon

Flyktninger og innvandrere

For asylsøkere er det utarbeidet en brosjyre som handler om gangen i asylsaker. Tittelen er «Til deg som søker om politisk asyl i Norge», og den finnes på 11 språk. Det er utarbeidet en fargekode, slik at hvert språk har sin spesielle farge. En 20-minutters video med samme tittel er laget og beregnet på asylsøkere i mottaksteder. Videoen finnes i 7 språkversjoner. Brosjyren fungerer som støttmateriell til videofilmen.

I tillegg foreligger en video som gir informasjon om norskopplæring og forklarer hvorfor norskkunnskaper er så nødvendige. Veiledningshefter på 7 språk er under arbeid.

Avdelingen har deltatt i en informasjonsgruppe som arbeider med informasjon til asylsøkere i mottaksfasen, både skriftlig og muntlig. Oppgavene omfatter evaluering av eksisterende ordninger og forslag til hvordan dette kan gjøres bedre.

Det største tiltaket for innvandrere er ny utgave av informasjonsboka «Innvandrere i Norge». Dette er innvandrernes utgave av «Samfunnsboka», og den forteller hvordan en skal finne fram i det norske samfunnet. Bokprosjektet ble igangsatt i 1989, og store deler av råmanus foreligger. Universitetsforla-

get utarbeider manus i samarbeid med avdelingen. Boka kommer først på norsk og engelsk. Deretter skal den oversettes til aktuelle fremmedspråk.

Avdelingen har tatt initiativ til å oversette sentrale brosjyrer med relevant samfunnsinformasjon som andre instanser har utgitt, bl.a. Skattedirektoratet og Vegdirektoratet.

Videofilmen «Bolig i Norge» er utgitt av NBBL og omhandler det å bo i borettslag for innvandrere. Tolke- og informasjonsavdelingen har sittet i styringsgruppen og bidratt til finansieringen.

Andre samarbeidspartnere

Av Utlendingsdirektoratets samarbeidspartnere framtrer kommunene som den viktigste på informasjonssiden i 1989. Det er først og fremst satset på folkevalgte og administrasjon i kommunene. Noe av materialet er imidlertid av generell karakter og fungerer også for andre målgrupper.

Brosjyren «Hvor skal flyktningene bo?» er en komprimert utgave av bosettingsplanen, og forteller om prinsipper i planen, ansvarsfordeling og andre forhold. Den er beregnet på politikere og administrasjon i kommunene. For kommuner som har eller planlegger statlig mottakssted, er det laget et hefte som foreslår hva slags informasjon som trengs i de ulike fasene. Avdelingen samarbeider om et prøveprosjekt for interkommunalt informasjonssamar-

Utlendingsdirektoratet skal utarbeide informasjonsmateriell for ulike målgrupper: Flyktninger og innvandrere, publikum/media og samarbeidspartnere som politi og kommuner

beid mellom 7 kommuner. Et forslag til informasjonsplan er utarbeidet. Ny utgave av «Integreringsguiden» ble trykt. Denne er et praktisk verktøy for de som arbeider med flyktninger og innvandrere i kommunene.

Nytt manus til «Håndbok i arbeid med flyktninger, asylsøkere og innvandrere – En veileder til bruk i kommunene» er ferdigskrevet. Håndboka vil ikke bli utgitt før det er klart hva de endringsforslagene som ble framsatt 6.12.89 om mottak og bosetting av asylsøkere, egentlig innebærer. I samarbeid med et videoproduksjonsselskap ble videofilmen «Statlig mottak for asylsøkere. Hva er det for noe?» laget. Informasjonsfilmen forteller om modellen med seksjonshus og gir et bilde av hva det vil si for en asylsøker å bo slik. Den er beregnet brukt i kommuner, både for beslutningstakere og publikum generelt.

Til bruk i ungdomsskolen og videregående skole forelå i 1989 skolemappen «Flyktninger i Norge». Mappen inneholder generell informasjon om flyktninger i Norge, om flyktningssituasjonen i verden og årsaker til flukt.

I 1989 ble det laget en ny katalog over «Migrasjonsforskning i Norge». Oversikten ligger på database i avdelingen, og den vil være nyttig for flere samarbeidspartnere når den blir tilgjengelig.

Utlendingsdirektoratet har helt siden starten lagt vekt på å presentere land- og kulturkunnskap. I 1989 kom grunninformasjonsmapper om Somalia, Iran og kurderne. Heftene er primært beregnet på flyktningkonsulenter og ansatte i mottaksstedene for asylsøkere. Avdelingen har også samarbeidet om et ekstrasnummer av tidsskriftet «Prismet» med tema islam.

Publikum og media

Brosjyren «Har du hilst på din nye nabo? – Til deg som vil vite mer om flyktninger, asylsøkere og innvandrere» har blitt meget godt mottatt. Den fungerer for flere målgrupper og har gått ut i et opplag på 200.000.

Overfor målgruppen media er bl.a. følgende tiltak utført i 1989:

- 38 pressemeldinger sendt ut.
- Informasjonspakke til media i forbindelse med stortingsvalget.
- Løpende kontakt ved henvendelser fra media og utsending av bakgrunnsinformasjon hele året.
- Folderen «Fakta om flyktninger» med statistikk, definisjoner og juridiske begreper sendt ut i stort antall.

Barn og unge var en spesiell målgruppe i 1989, og avdelingen har bidratt til artikler i flere blader for ungdom. Vi samarbeidet også med en nærradiostasjon om fem radioprogrammer på 15 minutter som ble sendt før valget 1989. Det ble lansert en egen revy i regi av Ole Paus under navnet «Kjære landsmenn!» i april. Den kunne bestilles for egenoppførelse, og ca. 700 eksemplarer er bestilt og sendt ut. Avdelingen har samarbeidet med Landsrådet for norske ungdomsorganisasjoner (LNU) om informasjon til ungdom. Det skal gjennomføres seminarer for tillitsvalgte seinere. En ny og forbedret utgave av skolemappen «Flyktninger i Norge» rettet seg mot lærere og skoleelever.

Av mer spesielle informasjonstiltak kan vi nevne annonse i en postordrekatalog som ble spredt til alle husstander i landet. 3000 bestillinger av informasjonsmateriell ble resultatet. Brosjyren «Har du hilst på din nye nabo?» ble utlagt på 10 Vinmonopol-utvalg. Dette var ingen suksess. Interessen var liten. En plakatserie på 10 plakater i 4 farger om asylsøkere, flyktninger og innvandrere ble trykt i året som gikk. Den selges for bruk på utstillinger, i kampanjer osv.

Videofilmen «Norge, mitt Norge?», som også har vært vist i NRK, hadde UDI som viktigste finansieringskilde. Filmen gir et portrett av en palestiner som har fått opphold i Norge på humanitært grunnlag, og beskriver hans møte med Norge og nordmenns holdninger på godt og vondt. Avdelingen har utarbeidet en folder som følger med videoen. UDI har i tillegg vært med på å gi ut en brukerveiledning med forslag til for- og etterarbeid i forbindelse med filmen.

Det er registrert stor etterspørsel etter vårt informasjonsmateriell. I 1989 har distribusjonen sendt ut ca. 480 000 brosjyrer, hefter, mapper o.l., i tillegg til ca. 600 000 løpesedler om feilaktige påstander fra Folkebevegelsen mot innvandring.

Utlendingsdirektoratets produktkatalog forelå i desember, med korte beskrivelser av alt materiell som står på UDIs bestillingsliste.

UDI har hatt en egen rådgivningsgruppe med representanter for flyktninger og innvandrere. Den har særlig gitt råd om informasjon, som det er tatt hensyn til ved produksjon av informasjonsmateriell i 1989.

Mosaikk

Tidsskriftet Mosaikk utgis av Utlendingsdirektoratet, og skal bidra til at arbeidet med asylsøkere, flyktninger og innvandrere i Norge blir bedre kjent. I sin første årgang kom Mosaikk ut med 6 nummer. Kvalifiserte journalister er knyttet til bladet. Ulike tema er tatt opp. Mosaikk sendes til forvaltningen sentralt og lokalt, skoler, biblioteker og andre.

Intern informasjon

Uke-UDI er navnet på Utlendingsdirektoratets korte informasjonsskriv. Det inneholder smånyheter, interne meldinger og annet aktuelt stoff. I 1989 kom det 36 nummer.

Udisten er et større, internt informasjonsblad. Det fungerer som personalblad for UDI og skal være et bindeledd mellom de ansatte og mellom UDI og regionkontorene. I 1989 kom det 5 nummer av Udisten.

Hvem gjør hva i UDI? er en oversikt over avdelinger, arbeidsoppgaver og ansatte i Utlendingsdirektoratet. Første utgave kom i 1989, og tanken er at den skal revideres og oppjusteres jevnlig. Foruten i UDI sentralt er publikasjonen spredd til våre nærmeste samarbeidspartnere.

Opplæring

Forskjellige samarbeidspartnere har utgjort viktige målgrupper for opplæring i 1989. Ansatte ved mottaksstedene ble tilbudt et opplegg etter en menybasert læreplan med en grunninformasjonsdel og en valgemedel. Kurs er holdt så å si over hele landet i regi av regionkontorene.

Utlendingsdirektoratet har planlagt og ledet kurs for nye flyktningkonsulenter i Region Vest, Sør og Midt-Norge. Dessuten er det utarbeidet et opplegg for oppfølgingskurs i lokalt arbeid med flyktninger, som er beregnet på kommuneansatte og statsansatte på lokalt nivå. Kurset er menybasert og på til sammen 60 timer, men kan splittes opp og settes sammen etter behov. Prøvekurs holdes i april 1990. Avdelingen har dessuten utviklet en opplæringsplan for kurs om ulike nasjonaliteters kultur.

Politiet har blitt tilbudt 3 seminarer om asylsaker og ett seminar som rettet søkelyset på de mindreårige asylsøkerne som kommer til landet uten foreldre. Kursene har blitt møtt med stor interesse og god deltakelse.

Avdelingen har gjennomført eller vært med på å gjennomføre ulike seminarer og konferanser:

Tidsskriftet Mosaikk utgis seks ganger i året

- to samlinger for regionansatte, der aktuelle tema ble tatt opp
- informasjonskonferanse for ledelsen ved mottaksstedene, med tema informasjon om evaluering av mottakene og presentasjon av Mottaks- og integreringsavdelingens forskningsprosjekt om dette
- seminar/kurs for regionansatte om mottakskursene, ment som et prøvekurs i hvordan et slikt kurs kan gjennomføres
- et integreringsseminar om mottak av iranske flyktninger i samarbeid med Mottaks- og integreringsavdelingen
- konferanse om flyktninger og arbeid, i samarbeid med Mottaks- og integreringsavdelingen
- seminar for lærere og flyktningkonsulenter, i samarbeid med Det Norske Flyktningeråd.

Av andre aktiviteter som angår opplæring kan nevnes:

- løpende saksbehandling og veiledningsoppgaver
- ta imot besøkende i UDI - ca. 40 besøk i 1989
- styre forespørsler om deltakelse i eksterne seminarer
- foredrag i stort antall.

UDI har stått for en stor del av finansieringen av et studieopplegg ved Oppland Distriktshøgskole spesielt beregnet på flyktningkonsulenter o.a.

I samarbeid med Kommunaldepartementet har direktoratet tatt initiativ til å få kunnskaper om flyktninger og innvandrere inn i undervisningen på alle nivåer i skolen.

Intern opplæring

I løpet av året har det vært gjennomført ulike kurs for direktoratets ansatte:

- 3 introduksjonskurs for nytilsatte i UDI
- 2 kurs for nye saksbehandlere i Juridisk avdeling
- 18 datakurs for begynnere og viderekomne.

2 seminarer om Stortingsmelding 39 «Om innvandringspolitikken» er holdt med intern og ekstern deltakelse. Dessuten er internopplæring for Mottaks- og integreringsavdelingen planlagt og behovsanalyse foretatt.

Vi har i tillegg produsert transparenter, kart, diagrammer o.l. for foredragsholdere.

Bibliotek/dokumentasjon

Den viktigste nyanskaffelsen i 1989 var biblioteksystemet MIKROMARC, med tilhørende EDB-teknisk utstyr. Denne programvaren gjør registrering og gjenfinning av litteratur meget effektiv. I tillegg kan systemet produsere litteraturlister til hjelp for UDIs ansatte sentralt og lokalt. Biblioteket har via modem fått tilgang til flere databaser, blant annet Universitetsbibliotekets bibliografiske oversikter og nyhetsdatabasen PROFILE, som gjør det mulig å verifisere aktuelle politiske hendelser. Denne er særlig til hjelp for saksbehandlere i Juridisk avdeling.

Biblioteket har i 1989 kjøpt inn ca. 1000 bind, med spesiell vekt på landkunnskap, juridisk litteratur og større oppslagsverk. Sammen danner dette en grunnstamme i biblioteket. Dessuten har det blitt abonnert på ca. 240 tidsskrifter innenfor alle UDIs fagfelt.

De viktigste arbeidsoppgavene har vært:

- innregistrering av nyinnkjøpt litteratur
- utarbeide skjema for emneinndeling av litteratur
- opprettelse av landdatabase i samarbeid med landrådgiverne i Juridisk avdeling.

Biblioteket har forsøkt å nå ut med sine tjenester ved bruk av Uke-Udi, Udisten og egen litteraturliste. Utlånsstatistikken for 1989 viser et utlån av monografier og tidsskrifter på ca. 3500. Biblioteket har informert om offentlige publika-

sjoner og tidsskrifter ved hjelp av et stort antall sirkulasjonskopier.

Biblioteket har løpende kontakt med andre fagbibliotek i Norge og Norden, særlig ved fjernlånsvirksomhet og informasjonsutveksling. I mai arrangerte UDIs bibliotek seminaret «Nordisk nettverk for dokumentasjon om flyktninger og innvandrere», der samarbeidspartnere fra Norden deltok. Personalet har besøkt Statens Invandrarverk, Dansk Flygtningehjelp og Direktoratet for Utlændinge.

Tolkespørsmål

Rapporten «Kartlegging av kommunale tolketjenester», delrapport 1, ble utgitt i februar. Den bygger på innsamling fra de 17 kommuner i Norge som har egen eller interkommunal tolketjeneste. De dekker tolketjenester for i alt 90 kommuner. Undersøkelsen ble utvidet til å omfatte alle kommuner som har innvandrere. Innsamling og systematisering av data pågår. Resultatene skal publiseres i en ny delrapport.

Også i 1989 har UDI gjennomført en rekke regionale tolkekurs for kommunale tolker. Kursene er på 3 trinn, hvert på 30 timer. Det er holdt 15 kurs over hele landet, 5 på trinn 1, 5 på trinn 2, 4 på trinn 3 og et kombinert trinn 2/3. I 1989 ble UDIs kursbevis for fullført grunnkurs (alle 3 trinn) gitt til 176 tolker.

Tolke- og informasjonsavdelingen har laget en planskisse i flere trinn for opplæring av politi- og rettstolker. Det første gjaldt tolking ved politiavhør av asylsøkere, og for dette ble et mer detaljert opplegg på 30 timer utformet. Tre kurs er gjennomført for tilsammen 107 tolker i 1989.

Avdelingen har laget utkast til «Taushetserklæring for tolker» med utgangspunkt i relevante lovregler. Erklæringen med veiledning skal sendes til kommunene. En ny veiledningsfolder om bruk av tolk er utarbeidet, og foreligger som manus ved årets utgang. Tolkeseksjonen har bidratt til flere tekster i publikasjoner som andre etater har ansvar for.

En stor del av arbeidet består i å svare på skriftlige og muntlige henvendelser. Spørsmålene handler gjerne om tolke-regler, tolkelønn, rett til bruk av tolk, fordeling av utgifter m.v. Dessuten har personalet i noen grad stilt opp personlig i kringkasting, på pressekonferanser, ved seminarer og i opplæringsøyemed for øvrig.

VURDERING AV MÅLOPPNÅELSE

Sett på årsbasis har måloppnåelsen vært nokså god, men ujevn. De fleste planlagte tiltak ble gjennomført, men tidsfristene ble ofte utsatt. En del tiltak er redusert i omfang, bl.a. som følge av at en del samfunnsinformasjon som avdelingen tenkte å produsere, faktisk forelå fra annet hold. Det største avviket er at den planlagte sentrale oversettertjenesten ikke har kommet i gang.

Avdelingen har ikke hatt full bemanning, og det forklarer noe av avviket for en del av tiltakene.

Innsatsen overfor media har kanskje lidd mest på grunn av underbemanningen. Vi har sendt media et omfattende bakgrunnsmateriell og aktuelle pressemeldinger, men den offensiv som var planlagt utover dette, har vi i mindre utstrekning kunnet følge opp.

Kurs for mottaksansatte er stort sett gjennomført av regionkontorene, men det oppsto forsinkelser i startfasen. Oppfølgingen overfor flyktningkonsulenter og andre som arbeider på lokalplanet, har i all hovedsak vært ivarettatt av våre regionkontorer. Disse har holdt en rekke kurs, seminarer og konferanser tilpasset den aktuelle situasjon i regionene. Oppfølging fra UDI sentralt

når det gjelder utviklingen av nye og videregående opplæringstiltak, har ikke helt fulgt intensjonene. Dels har dette sammenheng med at det er en tidkrevende prosess med mange interesser. Dels har mye av ressursene vært satt inn overfor studiet ved Oppland distriktshøgskole.

Den interne opplæring har i hovedsak fulgt planen. Det har vært en viss forsinkelse når det gjelder å utvikle nye, avdelingsvise opplæringsplaner.

De generelle, regionale tolkekursene er gjennomført som planlagt. Det er utviklet spesialisttolkekurs for politiets tolker. Gjennomføringen av disse er meget arbeidskrevende. Tre kurs er holdt mot en målsetting på fem.

Biblioteket har hatt en positiv utvikling i 1989, men har måttet vente mye lengre enn forutsatt på EDB-utstyr. Dette gjelder både det generelle biblioteksystemet og systemet for landdatabasen. De store forventningene som er stilt til landdatabasen og biblioteket generelt, vil neppe kunne tilfredsstilles uten større ressurser.

Ved siden av egne aktiviteter har UDI støttet en rekke søknader om tilskudd. Slike tiltak i regi av instanser utenfor direktoratet har også bidratt til å nå de oppsatte mål.

"De burde bli som oss!"

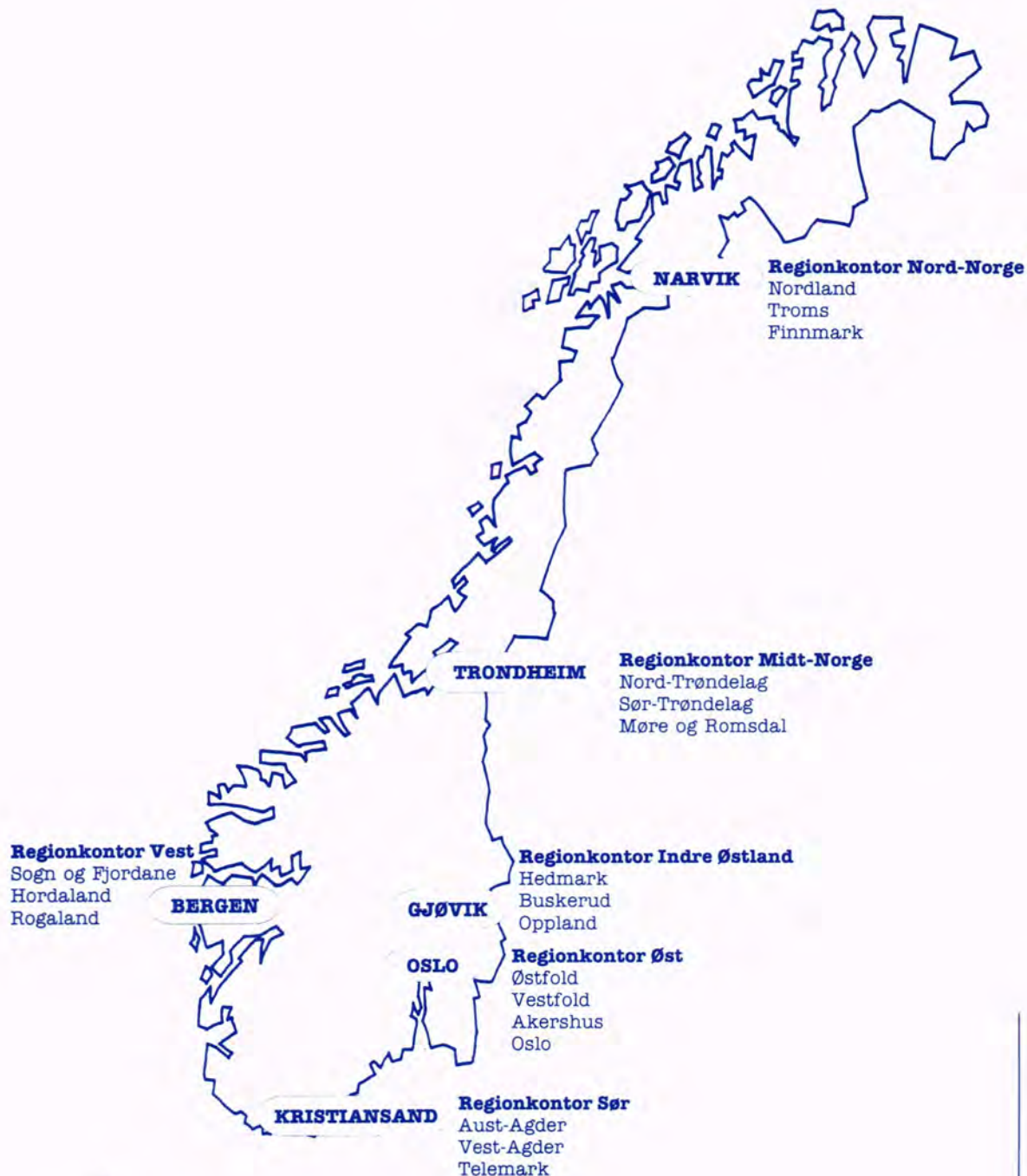

Deres kultur gjør samfunnet vårt frodigere

Takk til alle på utlendingskontoret som har gjort innspillene, samarbeid og samarbeidssammenhengene mulige. De har bidratt til en mer spennende og trygg utlendingspolitikk. Anne-Marie

Fra Utlendingsdirektoratets plakatserie

UDIS REGIONKONTORER

Utlendingsdirektoratet har 6 regionkontorer:

Regionkontor Nord (Narvik),
Regionkontor Midt-Norge (Tr.heim),
Regionkontor Vest (Bergen),
Regionkontor Sør (Kristiansand),
Regionkontor Øst (Oslo) og
Regionkontor Indre Østland (Gjøvik)

Landets fylker er delt inn i regioner, og hvert regionkontor arbeider innenfor en slik avgrenset region.

Utlendingsdirektoratets mål og oppgaver utgjør rammen også for regionkontorenes virksomhet. En hovedoppgave for regionkontorene er å samarbeide med kommunene for bosetting av

flyktninger og personer med oppholdstillatelse på humanitært grunnlag.

Regionkontorene bistår direktoratet med å skaffe nok mottakssteder i regionen for asylsøkere som venter på å få sin søknad avgjort og fører tilsyn med og følger opp de som driver slike mottakssteder. I forbindelse med disse hovedoppgavene skal regionkontorene informere og ta initiativ til opplæring, samtidig som de skal bistå Utlendingsdirektoratet i det samlede informasjons- og opplæringsarbeidet.

Regionkontorene er et ledd i desentraliseringen av virksomheten og de er bindeleddet mellom kommunene og Utlendingsdirektoratet.

MÅL FOR VIRKSOMHETEN

Virksomhetsplanen for 1989 inneholder den vedtatte målstruktur for regionkontorene. Regionkontorets hovedoppgaver er bosetting av personer med oppholdstillatelse på humanitært grunnlag og flyktninger, og tilsyn med og oppfølging av mottaksstedene i regionen.

VIKTIGSTE UTFORDRINGER OG OPPGAVER I 1989

Bosettingsarbeidet har vært utfordrende, både når det gjelder motivasjonsarbeid overfor kommunene og den praktiske gjennomføringen.

Ved årets start gikk regionkontoret ut og anmodet om 740 plasser for bosetting. Det beregnede behovet var 700 plasser.

Ved revidering av bosettingsplanen i august -89, ble måltallet for regionen endret til 400 personer. Bosetting og oppfølging av kommunene har vært den viktigste utfordringen i 1989.

En annen sterkt prioritert oppgave har vært å knytte kontakt med kommuner for bosetting av enslige mindreårige. Som støtte til disse kommunene har det vært gjennomført et seminar som gikk på arbeidet omkring bosetting av enslige mindreårige.

Arbeidet med rådgivning og veiledning av mottakene har økt i omfang. Fire nye mottak ble satt i drift. Salangen og Alta er to nye mottakssteder med seksjonshus – 72 plasser i hvert. I Alstahaug, 110 plasser, og Nesna, 64 plasser, er andre lokaliteter leid for drift av mottak.

De ansatte ved alle mottakene har vært igjennom en første grunnopplæring.

SPESIELLE VIKTIGE HENDELSER AKTIVITETSRAPPORT 1989

1989 har vært et år uten de helt markante hendelser, bortsett fra åpningen av de fire mottakene nevnt ovenfor.

Kontoret holder til i Narvik, og ledes av regionleder Roald M. Aas.

Bemanningen for øvrig har i 1989 vært:

- 1 nestleder
- 4 førstekonsulenter
- 2 kontorsekretærer
- 1 engasjert kontorfullmektig

Møte med norsk vinter

I regi av lærerhøgskolen i Alta ble en informasjons-video påbegynt i 1989. Denne videoen er delvis finansiert med midler fra UDI. Videoen skal også ha et undervisningsopplegg for grunnskolen som vedlegg.

Denne videoen er primært ment som informasjon til asylsøkere om det å være flyktning i Finnmark, men også en informasjon til nordmenn om flyktninger i Finnmark.

Mottak

Antall plasser i mottak i Region Nord er 508. Av disse har Alstahaug og Nesna ettårige avtaler. Dette utgjør 174 midlertidige plasser. I mottak med seksjonshus er det 264 plasser. Mottaket i Narvik har avsatt en liten del som transittmottak. Ankomsten av nye asylsøkere til regionen har ikke vært spesielt stor. Tilsammen har det kommet 42 asylsøkere direkte til Region Nord i 1989.

Ved telling 21.12.89 var det 419 personer i statlig mottak. Av disse hadde 25 fått oppholdstillatelse, og 9 av dem var søkt ut til en kommune. Plassutnyttelsen har for enkelte mottak blitt noe dårlig i forhold til avtalene. Dette er fordi det bor forholdsvis mange familier i mottakene. Mottaket i Salangen hadde i en periode overbelegg. De store somaliske familiene med to og to barn på soverommene/hyblene ga disse utslagene.

En oversikt over nasjonalitetene i våre mottak viser at de største gruppene er jugoslaver med 110 personer og tamiler med 87 personer.

Mottakene i Region Nord:

Skistua, Narvik	120	plasser
Åslia, Alta	72	«
Sjøvegan, Salangen	72	«
Bankplassen A/S, Melbu	30	«
Hadsel Folkehøyskole, Stokmarknes	40	«
Nesna	64	«
Sandnessjøen, Alstahaug	110	«

Totalt 508 plasser

Bosetting

UDI sentralt hadde beregnet behovet for antall plasser til 700 i de tre nordlige fylkene. Regionkontor Nord anmodet i samarbeid med fylkesmennene et utvalgt antall kommuner om 740 plasser.

Det ble anmodet om følgende antall plasser og kommuner i de tre nordligste fylkene:

Nordland	28 kommuner	382 plasser
Troms	18 kommuner	230 plasser
Finnmark	8 kommuner	128 plasser
Totalt	<u>54 kommuner</u>	<u>740 plasser</u>

Ved utgangen av året hadde vi fått vedtak om 365 plasser, som fordelte seg slik:

Nordland	13 kommuner	204 plasser
Troms	6 kommuner	106 plasser
Finnmark	3 kommuner	55 plasser
Totalt	<u>22 kommuner</u>	<u>365 plasser</u>

Ved revidering av den nasjonale bosettingsplanen i august -89, ble måltallet for regionen senket fra 700 til 400.

Slik var situasjonen ved utgangen av året:

Bosatt i 1989:	Nordland	172
	Troms	146
	Finnmark	54
	<u>Totalt</u>	<u>354</u>

Disponerte plasser:	Bosatte	354
	Ventende som er søkt ut (bl.a. kvote-flyktninger)	54
	<u>Totalt</u>	<u>408</u>

Bosatte/søkt ut av regionen:

Region Øst	4
Region Indre Østland	6
Region Sør	14
Region Vest	10
Region Midt	16
<u>Totalt</u>	<u>50</u>

Med et måltall på 400 må vi si oss rime- lig fornøyd. Det er flere årsaker til at det ikke ble bosatt flere:

- Mange kommuner har ikke besvart henvendelsen om mottak.
- Kommunene har hatt problemer med å skaffe boliger.
- Skifte av flyktningkonsulent i flere kommuner har medført at arbeidet har stoppet opp i flere måneder.
- Krav fra kommunene om spesielle nasjonaliteter ut fra allerede utført planlegging.
- Lang ventetid for å bosette kvote-flyktninger i 1989.
- Selvetableringer.

Enslige mindreårige i Region Nord

I løpet av året har det sittet 18 enslige mindreårige i mottakene i regionen. Av disse har 4 reist til andre mottak, og 14 er bosatt eller søkt ut til kommunene. Valg av bosettingskommune er foretatt på grunnlag av intervju/samtale med de unge og med tolk tilstede. Det er lagt vekt på bosetting i tilknytning til slektninger.

Regionkontoret har gjennomført bosetting av 13 enslige mindreårige i perioden. 9 av disse bor i Region Nord.

Det er holdt et seminar om enslige mindreårige i samarbeid med Regionkontor Midt-Norge, og det er gitt orientering i forbindelse med et kurs for mottakspersonell i regi av regionkontorene. Region Nord har deltatt i månedlige arbeidsgruppemøter med UDI og de andre regionene.

I enkelte problemsaker har vi savnet en mer aktiv inngripen fra barnevernet, og ser et behov for økt samarbeid her.

Økonomi

I tillegg til kontorets interne regnskap, herunder budsjettering, rapportering og oppfølging i henhold til de rammer som er gitt av Kommunaldepartementet, har også regionkontoret ansvar for engangs- og boligtilskudd til kommunene og forskudd og refusjonskrav fra de statlige mottakene i regionen.

Informasjon, kurs, seminarer

Informasjon til kommunene, opplæring for ansatte ved mottaksstedene, planlegging/utvikling av kurs, seminarer og møter, holdningsskapende tiltak generelt og holdningsskapende tiltak overfor barn og unge er de feltene som har lagt beslag på det meste av tiden som var avsatt.

Internt har Regionkontor Nord lagt vekt på at de ansatte skal få mest mulig generell kunnskap på feltene mottaksarbeid og bosetting/integrering. Gradvis har arbeidsoppgavene gjort det nødvendig med spesialisering.

Regionkontoret deltar på flyktning-konsulentenes møter i fylkene. Her bidrar vi med informasjon, og deltar ellers i de diskusjonene som foregår på disse møtene.

Både regionleder, nestleder og saksbehandlere har vært benyttet som forelesere ved forskjellige kurs og seminarer. Disse har rettet seg både til kommuneansatte generelt og til mer spesielle grupper som helsepersonell, lærere og ansatte ved bibliotekene.

Oversikt over viktige seminarer/kurs i 1989:

- To kurs for ansatte i statlig mottak i region nord, holdt 13.-14. september og 9.-10. oktober. Evalueringen etter begge samlingene viser at tema-valgene var meget vellykket. De ansatte mener at de hadde stort utbytte av disse samlingene, og regionkontoret har allerede startet planleggingen for neste års kurs.
- «Flyktninger i vår tid», 3. oktober. Kurs arrangert av Det Norske Flyktningeråd og skoledirektørene i Finnmark og Lakselv. Målgruppene var lærere i grunnskolen, lærere i videregående skole, flyktningkonsulenter og andre interesserte.
- Seminar om enslige umyndige i Trondheim 6.-7. november. Arrangert i samarbeid med Regionkontor Midt-Norge.

- Konferanse for innvandrersorganisasjoner i Nordland, Troms og Finnmark. Konferansen ble holdt i Tromsø 10., 11. og 12. november.
- Studiebesøk i Sundsvall 29. og 30. november, sammen med Regionkontor Midt-Norge. Det svenske regionkontorsystemet ble viet oppmerksomhet.
- Kurs for kommunale politikere i Troms 1.-3. desember. Kurstittel: «Aksjon hjerterom/fremmed i Norge. Innvandrers- og flyktningseminar».

I november og desember har mye tid vært brukt til planlegging av de første kurs og seminarer som skal arrangeres i 1990. Dette er bl.a. kurs for nyansatte flyktningkonsulenter og seminar med tittel: «Psykososiale konflikter – kommunikasjon med asylsøkere/flyktninger».

VURDERING AV MÅLOPPNÅELSE

For Regionkontor Nord har 1989 vært et meget aktivt år. Oppgavene innenfor alle arbeidsfeltene har vært utfordrende og krevende.

Medarbeiderne ved kontoret har nå opparbeidet seg mye rutine og gode kunnskaper. Dette gjør at arbeidsoppgavene blir forberedt og gjennomført på tilfredsstillende måte.

Avvikene i forhold til de resultatmål som ble satt opp i virksomhetsplanen, er små. Måltallet for bosetting er justert ned til 400. Pr. 31.12.89 hadde regionkontoret bosatt 354 personer. I tillegg var 54 personer søkt ut til kommune. I forhold til måltallet er 408 disponerte plasser meget tilfredsstillende, og må betraktes som 100% måloppnåelse på bosetting. 50 personer ble i tillegg bosatt ut av regionen.

I tillegg til de 365 kommuneplassene som regionkontoret skrev avtale på, har vi bosatt personer i 6 kommuner som ønsket å gå videre på gamle avtaler.

De mottakene som er åpnet i 1989, har startet opp etter planen. I Salangen gikk regionkontoret inn og startet opp og drev mottaket den første tiden.

MÅL FOR VIRKSOMHETEN

Regionkontorets mål for virksomheten er det samme som for UDI sentralt. Målene framgår av virksomhetsplanen. Prioriteringene har i 1989 som året før ligget på mottaks- og bosettingsarbeidet.

Målet for bosettingsarbeidet var i utgangspunktet bosetting av 900 flyktninger. I tråd med reduksjonen av målsetningen på nasjonal basis sommeren 1989, ble måltallet redusert til 600.

Ved utgangen av året var det 383 beboere på 7 statlige mottak for asylsøkere i regionen. Kapasiteten var på 440. I tillegg kom Hareid hotell, som ble drevet av Norges Røde Kors, med 70 plasser.

VIKTIGSTE UTFORDRINGER OG OPPGAVER I 1989

Bosettingsarbeidet

Kommunene i regionen ble tilsammen bedt om å stille 1018 plasser til disposisjon ut fra det opprinnelige måltallet på 900 bosatte. Kommunene har gjort vedtak om mottak av 626 flyktninger i 1989. Pr. 31. desember er tilsammen 529 plasser benyttet.

Den viktigste utfordringen har vært å motivere kommunene for å ta imot flyktninger i en periode med stor arbeidsledighet og små utsikter til å få flyktningene i arbeid. Tett kontakt med kommunene har vært viktig. Kurs og seminarer har vært høyt prioritert. Slike tiltak har ofte hatt større målgrupper enn bare flyktningkonsulenter. Kontoret har her kunnet trekke på sitt lokal-kjennskap og ta hensyn til lokale hensyn og behov.

Tingvoll er et av de mottaksstedene Regionkontor Midt-Norge hadde ansvar for i 1989

Mottaksarbeidet

Et vesentlig problem ved dette arbeidet har vært vanskelighetene med å fordele asylsøkerne på mottakene etter de prinsippene som er bestemt. Målet er at den enkelte asylsøker skal tilbys losji på et mottaksted i det distriktet hvor han eller hun senere skal bo. Regionkontor Midt-Norge sitter igjen med det inntrykk at man til en viss grad har lyktes i å overvinne dette problemet. De ukentlige telefonkonferansene mellom regionkontorene, som startet i 1989, har vært et brukbart redskap i dette arbeidet.

De viktigste utfordringene og oppgavene ellers har vært:

- Å bidra til å løse konfliktsituasjoner på mottaksstedene. Dette er en ressurskrevende oppgave både menneskelig og økonomisk.
- Avviklingen av Norges Røde Kors sitt engasjement og fordoblingen av kapasiteten i statlige mottak i regionen.

Administrasjon/organisasjon

Kontorets interne rutiner og oppgaver innenfor disse feltene tas opp til revisjon hvert halve år. Det viser seg at denne fleksibiliteten er med på å få rutinene til å fungere godt, og årets utfordringer er taklet på en rimelig effektiv måte. Ikke minst har tidlig og aktiv bruk av EDB hatt sitt å si for dette. Vår egen-

Kontoret ligger i Trondheim, og er ledet av regionleder Erling Schøller.

Bemanningen for øvrig besto i 1989 av

- nestleder
- 5 førstekonsulenter
- 2 kontorsekretærer

Bosettingsgruppa har 4 stillinger (inkludert nestleder), mottaks- og kontorsiden 2 hver.

utviklele database har lenge gjort det mulig for oss å være oppdatert på mot-takssiden. Fra januar 1989 har den også vært brukt på bosettingssiden.

SPESIELLE VIKTIGE HENDELSER AKTIVITETSRAPPORT 1989

Bosetting

Tallene viser at 529 personer ble bosatt i regionen i tilsammen 43 kommuner. Av disse var 117 kvoteflyktninger. I tillegg kommer 148 som bosatte seg i kommunene ved familieforening.

Ved utgangen av 1989 bodde 383 personer i statlige mottakssteder for asylsøkere i regionen. Ut fra nasjonalitetskriterier skal 269 av disse bosettes i regionen. Det utgjør 71.4%. Prosentandelen blir noe høyere hvis man korrigerer for

en del nasjonaliteter som sannsynligvis ikke vil få oppholdstillatelse.

Mottak

I løpet av året som har gått er følgende statlige mottak for asylsøkere opprettet i vår region: Havheim, Frøya, Vigra Rorbuer, Giske, Sunndal Apartment, Sunndalsøra.

Giske og Sunndalsøra ble tidligere drevet av Norges Røde Kors. Ytterligere ett Røde Kors-mottak ble nedlagt i 1989. Avtalen med Norges Røde Kors om drift av Hareid Hotell som asylmottak ble forlenget ut året. Da overtok Utlendingsdirektoratet med Hareid kommune som driftsoperatør. Mottaket på Hareid har 72 plasser og er det første i regionen basert på seksjonshus.

Her følger en oversikt over belegg og kapasitet i mottakene ved utgangen av 1989:

Mottakssted	Kapasitet	Belegg	Ledig kapasitet	Gjennomsnittlig belegg
Fossestua	72	59	13	93.4
Leangen	63	54	9	90.1
Nordmøre folkehøgskule	20	19	1	94.9
Tingvoll	75	64	11	89.7
Havheim	50	43	7	93.2
Vigra rorbuer	60	58	2	81.2
Sunndal Apartment	100	86	14	86.6
Totalt	440	383	57	89.9

Tingvoll huser regionens transittmottak. Dette mottaket er tatt med i beregningen fordi belegget her ikke skiller seg nevneverdig fra de øvrige mottakene. Målsettingen om en beleggsprosent på 90 er oppfylt.

Antallet personer som søkte asyl i regionen, har vist en markant økning mot slutten av året:

JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JULI	AUG	SEP	OKT	NOV	DES
8	4	9	8	5	6	13	19	18	25	21	35

Dette har to klare årsaker:

- Personer som har slektninger i regionen, henvender seg til et nærliggende politikammer for å søke politisk asyl.
- En rekke tyrkere som har fått endelig avslag i Sverige og som har bodd i Østersundområdet, har kommet til Trondheim og søkt om politisk asyl her i landet.

Administrasjon/økonomi

1989 har vært et hektisk år. 3 mottakssteder er overtatt fra Norges Røde Kors. Pengereglement og rutiner for ansatte og asylsøkere skulle innføres. Samtlige mottakssteder har hatt besøk

av oss. Regionkontoret har hatt stor pågang i saker om pengereglementet, og behandling av refusjonskrav fra kommuner og mottak har krevd mye tid.

Nytt og positivt er at Utlendingsdirektoratet sentralt har nedsatt en økonomigruppe, der alle regionkontorene deltar.

EDB har i stor grad vært brukt til registrering og kontorarbeid. I løpet av året er to nye PC-er innkjøpt og EDB-nettverket er utvidet. Programvaren er oppdatert, bl.a. med ny versjon av tekstbehandlingssystemet, ny versjon av dataregistret for asylsøkere, dagbok-

program og etikettprogram. Det er meningen at det etter hvert skal være mulig å utveksle data mellom UDIs regionkontorer og UDI sentralt, og grunnarbeidet for en slik samkjøring er gjort.

Kurs/seminarer

Det er holdt et grunnkurs for mottaksansatte i regionen. Tanken var å holde to slike kurs, men det andre kurset er utsatt til begynnelsen av 1990. I tillegg har regionkontoret deltatt med en del av grunninformasjonen på et kurs for nytilsatte, som ble arrangert av Giske kommune. Representanter fra mottaksstedene har også vært invitert til andre kurs og seminarer som regionkontoret har gjennomført.

Hvert av de tre fylkene i regionen har hatt anledning til å delta på to seminarer i regi av regionkontoret i 1989. Det har dreid seg om bosettings- og integreringsseminarer, og temaene har dekket felter som kulturforståelse, psykososialt arbeid, integrering og arbeidsliv.

Et seminar har handlet om enslige mindreårige asylsøkere.

Annet

Representanter fra Regionkontor Midt-Norge har deltatt på to folkemøter i Nord-Trøndelag. Møtene tok opp planer om opprettelse av statlige mottak for asylsøkere i fylket.

Reisevirksomheten har ellers vært omfattende, med besøk blant annet på mottaksstedene, i kommunene og i Utlendingsdirektoratet.

Løpende kontakt foregår stort sett ved telefon, brev og personlig. To ganger har vi sendt ut et nyhetsbrev til våre samarbeidspartnere i hele regionen.

VURDERING AV MÅLOPPNÅELSE

Reduksjonen i måltallet for antall bosatte er et vesentlig avvik, både innenfor regionen og på nasjonal basis. Bortsett fra denne reduksjonen, vil vi karakterisere måloppnåelsen som relativt god.

Det viktigste avviket ellers er knyttet til regionkontorets målsetting om at det ikke skal gå mer enn tre måneder fra oppholdstillatelse foreligger til bosetting av den enkelte har funnet sted. Særlig i annet halvår har bosetting ofte krevd lenger tid, og vi ser på tre måneder som en rask bosetting for alle grupper. Da året begynte, trodde vi bosettingsarbeidet ville gå raskere, og anså ikke tre måneder som for optimistisk. Det viser seg også at nasjonalitet, sivil status o.l. spiller inn når det gjelder bosettingstid.

Årsaken ligger først og fremst i to forhold:

- Det har vært for få kommune plasser tilgjengelig til enhver tid i egen region.
- Det er fortsatt problemer å matche nasjonalitet med tilgjengelige kommune plasser. Vi er også avhengige av situasjonen i andre regioner. Mange av de som har ventet lengst, skal bosettes utenfor vår region. Et problem på landsbasis er de få plassene i byene. Dette har vanskeliggjort bosettingen.

Når det gjelder besøk på mottaksstedene i regionen, har målet vært fire besøk. På grunn av stor saksmengde og uforutsette besøk til et par av stedene ble tallet redusert til tre.

MÅL FOR VIRKSOMHETEN

Regionkontor Vest tok sikte på å knytte sine aktiviteter spesielt til virksomhetsplanens hovedmål 2 og 3. Kontorets hovedmålsettinger kan deles i tre:

- statlig mottak – oppstart av nye steder, opplæring
- styrke bosettingsarbeidet i regionen
- konsolidere og bygge ut kontorrutinene både internt, med UDI, de andre regionkontorene og mottaksstedene.

For å kunne nå de målsettingene kontoret hadde satt seg, organiserte vi kontoret i 3 grupper – mottak, bosetting og kontor.

Mottak

Ved inngangen til 1989 hadde regionen 7 mottakssteder i drift med plass til 525 asylsøkere. Målsettingen i regionen for 1989 lå på ca. 840 plasser. Den manglende kapasiteten var prosjektert med 4 nye mottakssteder, eller en kvantitativ økning på ca. 40%. I tillegg måtte regionkontoret gå inn i 2 korttidskontorer på tilsammen 75 plasser.

Hovedtyngden av mottaksplassene skulle være basert på sjølhushold og prisen skulle ikke overstige kr. 300,- pr. plass. Asylsøkerne skulle i størst mulig utstrekning være i stand til å ta ansvar for sin egen situasjon.

Bosetting

Måltallet for bosetting av flyktninger var 1 200. Regionkontoret gikk ut til 61 av regionens 86 kommuner med forespørsel om bosetting av tilsammen ca. 1 300 flyktninger.

Resultatet ble 816 kommune plasser. Ved utgangen av året var det bosatt 728 flyktninger. Bosettingen skulle skje i samsvar med den nasjonale bosettingsplanen og behovet for nasjonale gruppedannelser. Utflytting til en kommune skulle skje så raskt som mulig etter at oppholdstillatelse var gitt.

Informasjon og veiledning

Kontoret hadde som målsetting å holde minst 1 fylkesvis konferanse for kommunene og samarbeidspartnerne i løpet

av året. For mottaksstedene ville kontoret intensivere opplæringen og styrke den felles plattformen regionkontoret og mottaksstedene bør ha.

Kontordriften

For å effektivisere de løpende oppgavene kontoret har, hadde vi som målsetting å oppnå effektive og funksjonelle rutiner i EDB-registrering og de andre kontorrutinene. For å få en funksjonell utnyttelse av plassen, måtte kontoret ombygges. Vi ønsket å ha et åpent, tilgjengelig og effektivt kontor.

VIKTIGSTE UTFORDRINGER OG OPPGAVER I 1989

Kontorets viktigste utfordringer i 1989 var knyttet til bosettingsarbeidet og tiltak overfor mottakene. Måltallet for bosetting i kommunene skulle nås, og de nye eller nokså nye mottakene skulle gis opplæring og veiledning.

I løpet av sommeren -89 ble det klart at det ville bli relativt mange negative kommunevedtak om bosetting. Årsakene til dette var flere. Vi vil trekke fram noen momenter.

De gamle bosettingskommunene opplevde at de hadde gjort en stor innsats i 1987 og 1988 med å ta imot mange direkte ankomne asylsøkere til kommunen. Av de 1204 bosatte flyktningene i 1988 var ca. halvparten direkte ankommet Bergen og Stavanger. Begge disse kommunene slet fremdeles ved inngangen til 1989 med å skaffe disse en permanent boligløsning.

Mange av de nye bosettingskommunene opplevde at bosettingsarbeidet ikke gikk så lett.

Noen av kommunene hadde vurdert dette arbeidet som positivt og med stor mulighet for suksess. For disse ble det derfor en uventet opplevelse når det viste seg at en del av de bosatte flyktningene ikke nødvendigvis var så tilpasset som en hadde håpet, eller at de rett og slett ikke var fornøyd med bosettingskommunen.

Arbeidet med enslige umyndige asylsøkere ble aktualisert gjennom regjeringens handlingsplan. Sjøl om dette arbeidet hele tiden hadde gått parallelt med det ordinære arbeidet, måtte kontoret nå omvurdere ressursbruken og styrke dette området.

Det ble en viktig utfordring å få alle mottaksstedene til å oppfatte at de var en del av et helhetlig system, og at samspillet mottak – kommune – regionkontor var avgjørende for å få en vellykket bosetting i regionen.

Kontoret ligger i Bergen, og ledes av regionleder Jannicke Bøe.

Øvrige hjemlede stillinger fordelte seg slik i 1989:

- 5½ konsulentstillinger
- 3 sekretærstillinger
- 1,9 engasjementstillinger

For å knytte sammen regionkontorets arbeid til de andre delene i systemet – UDI og de andre regionkontorene – ble det av avgjørende betydning å samkjøre databasene og rutinene knyttet til dette.

SPESIELLE VIKTIGE HENDELSER AKTIVITETSRAPPORT 1989

Desember 1988 stod Tastaforen mottakssted i Stavanger klar til å tas i bruk uten at det var avklart hvem som skulle være driftsoperatør. Regionkontoret drev da stedet fram til april 1989 da Norsk Folkehjelp tok over.

I løpet av første halvår ble de mottaksstedene Norges Røde Kors drev i regionen, nedlagt. Dette ga merarbeid i form av informasjonsarbeid på mottaksstedene og flytting.

På våren kom det flere asylsøkere til regionen enn det var plass til i eksisterende mottak. Kontoret etablerte to midlertidige mottak i Bergen for å kunne innkvartere disse. Seinere ble det etablert driftsansvarlig for disse mottakene.

Bergen kommune hadde et bosettingsvedtak som i realiteten var et nei-vedtak. Kommunen bestemte at de ville bosette 150 flyktninger i -89, inklusiv familiegjenforeninger. Bergen var anmodet om å bosette 300 flyktninger i 1989. Vedtaket betyr at kontoret bare

har fått bosatt ca. 20 flyktninger i Bergen i 1989 utenom familiegjenforeningene.

Antall behandlede bilag i økonomiarbeidet ved kontoret var 2177 i løpet av året.

Regionkontoret har arrangert, vært delarrangør av og deltatt på en rekke kurs, seminarer og opplæringstiltak i løpet av 1989. En kort oversikt over denne virksomheten presenteres nedenfor.

Kurs, seminarer og opplæringstiltak Regionkontor Vest har arrangert:

- 3 kurs for opplæring i økonomi og pen-
gereglement for mottakspersonale
- 3 seminarer for flyktningkonsulenter
i regionen (1 seminar i hvert fylke)
- 4 opplæringsseminarer for mottakspersonale (trinn 1)
- 1 Somalia-seminar i samarbeid med
Regionkontor Sør
- 1 barnevernsseminar i samarbeid med
Utlendingsdirektoratet
- 1 kurs for nytilsatte flyktningmed-
arbeidere i samarbeid med Utlendingsdirektoratet
- 1 informasjonsseminar for mottaks-
ledere.

Avstanden kan være stor mellom innvandrernes hjemland og det de må forholde seg til i Norge

Kurs, seminarer Regionkontor Vest har deltatt på:

- 7 seminarer med flyktningmedarbeidere i regionen
- 1 landskonferanse for flyktningmedarbeidere
- 2 seminarer arrangert i samarbeid med/av Arbeidsdirektoratet
- 1 seminar arrangert av Tastaforen mottakssted.

Interne kurs/seminarer arrangert av UDI eller regionkontoret:

- 2 seminarer for regionkontortilsette
- 2 seminarer om St.melding nr. 39
- 1 kurslederkurs for mottakspersonale
- 1 økonomiseminar
- 1 personalseminar
- 1 informasjonsseminar for mottaksledere
- 5 kurs i ulike EDB-systemer
- 3 seminarer i diverse offentlige lover
- 1 seminar om virksomhetsplanen.

I tillegg har regionkontoret bistått med innledere på seminarer holdt av Skoledirektøren i Hordaland, Haukeland sykepleierhøgskole og i noen andre fora.

VURDERING AV MÅLOPPNÅELSE

Kontoret har i all hovedsak nådd sine målsettinger i 1989. Det fins vesentlige avvik på to områder:

- antall bosatte i kommunene
- innføring/gjennomføring av EDB-systemer.

UDI hadde som målsetting å bosette 6 000 flyktninger på landsbasis. Regionkontor Vest hadde en målsetting på 1 200. Denne målsettingen ble revurdert for landet som helhet tidlig på

høsten 1989 og den nye målsettingen ble satt til 4 000. Regionkontor Vest sin nye målsetting ble satt til 700. Ved utgangen av 1989 var i overkant av 700 bosatt. Med utgangspunkt i det opprinnelige måltallet er dette et avvik på omkring 30%.

Sett på bakgrunn av at regionen har ganske mange nei-vedtak fra kommunene, kunne en kanskje tro at avviket ville ha vært større. Går en nærmere inn på nei-vedtakene vil en se at de aller fleste kommer fra Sogn og Fjordane fylke. Dette er det etter vår mening og grunner til:

- Sogn og Fjordane hadde mange Røde Kors-mottak
- Sogn og Fjordane hadde ingen «gamle» bosettingskommuner.

Ser en på et fylke som Rogaland, finner en ikke denne tendensen. Vi mener at dette henger sammen med at fylket er et «gammelt» bosettingsfylke og i tillegg har det mange andre utlendinger bosatt. Rogaland kan sammenlignes med Oslo/Akershus på dette området. Vår hypotese blir derfor at i fylker med allerede stor utenlandsk bosetting er det lettere å få kommunene til å engasjere seg i bosettingsarbeidet, mens det i nye kommuner kan by på større vansker.

Vanskene med måloppnåelse innenfor arbeidet med EDB-systemene er både et teknisk problem – det fantes ikke noe passende system å ta i bruk – og et koordineringsproblem. Vi mener at det ennå må vies stor oppmerksomhet og innsats for å få til skikkelige systemer og skikkelig oppbygging av data-kommunikasjon mellom regionkontorene og mellom regionkontorene og UDI.

MÅL FOR VIRKSOMHETEN

Regionkontorets mål for virksomheten er vedtatt i virksomhetsplanen for 1989.

Hovedoppgavene er:

- bosetting av flyktninger og personer med oppholdstillatelse på humanitært grunnlag
- tilsyn og oppfølging av asylsøker-mottakene i regionen.

VIKTIGSTE UTFORDRINGER OG OPPGAVER I 1989

Regionkontorets viktigste utfordring i 1989 var bosetting av 600 personer. Dette måltallet ble endret i løpet av året til 400 personer.

Det har vært en omfattende reisevirksomhet til kommunene for å få til kvoteavtaler. Dette har resultert i at 29 kommuner har inngått avtale om bosetting av ialt 426 personer.

Regionkontoret har prioritert oppfølging av arbeidet i kommunene med veiledning, informasjon og seminarer/konferanser. Det har vært viktig for kontoret å få til rask bosetting og samtidig ivareta et faglig nivå på bosettingen.

Det har vært en prioritert oppgave å få kommunene, fylkesmenn og fylkeskommunene på banen når det gjelder bosetting av enslige mindreårige. Regionkontoret har gjennomført et eget seminar vedrørende dette arbeidsfeltet.

Arbeidet i forhold til asylmottakene har vært omfattende. To nye mottak er satt i drift h.h.v. i Skien og på Hove, samt ferdigstillelse av utbyggingen i Kristiansand. Regionkontoret avsluttet statlig drift av transittmottak i Kristiansand i mai.

Nedleggelse av mottakene drevet av Norges Røde Kors, har også krevd mye arbeid. Siste mottak ble nedlagt i desember.

Det har vært lagt ned betydelig innsats i forhold til videreutvikling av EDB.

Kontoret har bedret økonomifunk-

sjonene, budjettrutinene og veiledning av mottaksøkonomien.

Regionkontoret har gjennomført en omorganisering som tar sikte på å frigjøre tid og ressurser til bosettingsarbeidet og effektivisere rutiner og kontaktformer til mottakene. Det er 4 saksbehandlere som arbeider med bosetting og 1 saksbehandler som koordinerer arbeidet med mottakene.

Nytt arkivsystem, tilsvarende UDI sentralt, er innført.

SPEIELLE VIKTIGE HENDELSER AKTIVITETSRAPPORT 1989

1989 startet svært dramatisk med arrestasjon av leder av Folkebevegelsen mot innvandring. Han ble siktet for å ha planlagt sprengning av asylmottaket på Hove. Denne hendelsen satte sitt preg på oppstartingen av mottaket på Hove, og klimaet omkring driften.

Situasjonen i Arendalsregionen har i flere tilfeller vist seg å være vanskelig for innvandrere. For å se nærmere på forholdet mellom etablering/drift av asylmottak og lokalbefolkningen, ble det gitt bevilgning til igangsetting av et forskningsprosjekt, utført av sosiolog Hans Petter Sand. Forskningsprosjektet forventes å være ferdig i januar/februar 1990. Sand har arbeidet med prosjektet ved regionkontorets lokaler. Dette har vært nyttig i forhold til oppfølging fra kontorets side.

Det ble i Region Sør produsert to videogrammer om innvandrersproblematikken i samarbeid med Tolke- og informasjonsavdelingen i Utlendingsdirektoratet.

Det ene videogrammet omhandler «Statlig asylsøker-mottak – seksjonshus». Videoen er tatt opp på Hove mottak. Den andre produksjonen heter «Norge, mitt Norge?» Den handler om situasjonen for en person som er bosatt i Norge etter å ha fått oppholdstillatelse på humanitært grunnlag. Videoen er blitt vist i norsk TV.

Mottak

Måltallet for plasser i det permanente mottaket i Region Sør er satt til 392. Midlertidige avtaler frem til sommeren 1990 er på 83 plasser.

Arbeidet med oppbyggingen av statlig mottak er nå slutført, hva gjelder forhandlinger. Mottakene i Kristiansand (200) og Tromøy v/Hove (120) er startet.

Mottaket i Skien startet med midlertidige mottak på Findal i juni, med 35

Kontoret holder til i Kristiansand og ledes av regionleder Øivind Hamre.

Øvrige hjemlede stillinger fordelte seg slik:

- nestleder
- 5 førstekonsulentstillinger
- 2 kontorsekretærstillinger
- rengjøringshjelp

plasser. Det 1. byggetrinnet av det permanente mottaket sto ferdig i november med 55 plasser.

Transittmottaket i Kristiansand ble avsluttet i forhold til statlig drift 1. mai. Transittmottaket ble da lagt til mottaket i Kristiansand, og drives med 20 plasser adskilt fra det øvrige mottaket.

Ankomster av nye asylsøkere til Region Sør har hatt en drastisk nedgang i forhold til 1988.

I 1989 er det registrert 264 asylsøkere ankommet Region Sør, i forhold til 793 i 1988.

Pr. 31.12.89 var det 399 personer i statlig mottak. Av disse hadde 110 personer positivt vedtak og 65 avslag i 1. instans.

Jugoslavene utgjør den største gruppen med 189 personer. Nest største gruppe er chilenerne med 63 personer.

Det har vært en økende andel av familier med barn i mottakene. Dette har ført til problemer i forhold til utnyttelse av plassene i seksjonshusene, som i hovedsak er beregnet på enslige.

Permanente mottak pr. 31.12.89:

Kristiansand:

Selje-/Lerkeveien	55 plasser
Setesdalsveien	20 plasser
Roligheden, seksjonshus	72 plasser
Roligheden, Ungd.herb.	53 plasser

Tromøy:

Hove	120 plasser
------	-------------

Skien:

Findal	35 plasser
Bakkane	55 plasser

Til sammen	410 plasser
------------	-------------

Midlertidige mottak pr. 31.12.89:

Agder Folkehøgskole, Søgne	21 plasser
Bergland Hyttepark, Kragerø	62 plasser
<hr/>	
Til sammen	83 plasser

Vråliosen Hotell var i bruk som midlertidig mottak fram til 1. februar, og hadde 35 plasser.

7 mottakssteder i regi av Norges Røde Kors, med tilsammen 278 plasser, er avviklet i løpet av 1989.

Det er satt i gang ledermøter med mottakene. Møtene skal holdes annenhver måned, og regionkontoret fungerer som sekretariat.

Bosetting

Måltallet for bosettinger i Region Sør var i utgangspunktet 600 personer. I løpet av sommeren ble dette måltallet endret til 400 personer.

Regionkontoret sendte anmodning om bosetting til 46 kommuner med tilsammen 840 personer. Disse fordelte seg med 295 til Telemark, 240 til Aust-Agder og 305 til Vest-Agder.

I følge vedtatt bosettingsplan for regionen, er nasjonalitetsfordelingen følgende: vietnamesere, iranere, somaliere, latinamerikanere, arabisktalende og div.

I statistikken opereres det med antall søkt ut og antall bosatt. I forhold til antall søkt ut så er dette disponerte plasser som kommunene har sagt ja til å bosette. Statistikken viser tilsammen 435 disponerte plasser, hvorav 329 er bosatt. Av dette utgjør kvoteflykt-

Blide gutter i nytt land

ninger 121 disponerte plasser hvorav 74 er bosatt.

Region Sør har hatt et omfattende arbeid med utsøking av personer til andre regioner. Tilsammen er det søkt ut 181 personer til andre regioner.

Det er 29 kommuner som har svart ja til bosetting av 426 personer. 6 kommuner har svart nei til mottak av flyktninger i 1989. De øvrige kommunene har av ulike grunner hatt behov for lenger behandlingstid, og har av den grunn ikke fattet noe vedtak.

I forhold til bosettingsarbeidet har regionkontoret prioritert kontakten med kommunen, og gitt veiledning ved besøk eller i telefonkontakt. Det har også vært gjennomført flere seminarer/konferanser for ansatte i kommunene, for å dyktiggjøre de som arbeider i dette feltet. Noen av kursene har vært arrangert i samarbeid med andre, bl.a. Region Vest, fylkesmannen i Vest-Agder og Diakonhjemmets sosialhøgskole.

Organisering

Inntil høsten 1989 var regionkontorets oppgaver med bosetting og mottak fordelt på 4 saksbehandlere. Da kontoret fikk ytterligere en saksbehandler høsten -89, ble dette ved gjennomgang av organiseringen søkt utnyttet til å styrke bosettingsarbeidet. Resultatet av ny organisering er at 4 saksbehandlere kun arbeider med bosetting og 1 saksbehandler er koordinator for mottaksarbeidet. Ved valg av denne modellen vil det forhåpentligvis bli et enda bedre resultat i bosettingsarbeidet. Det har vært viktig for kontoret å effektivisere rutiner og kontaktform i forhold til mottakene.

Regionkontorets ansatte (8,5 årsverk) har i 1989 vært borte fra kontoret i embeds medfør i ca. 360 dager.

VURDERING AV MÅLOPPNÅELSE

1989 har vært et aktivt år med utfordrende og vanskelige arbeidsoppgaver. Arbeidet ved regionkontoret er ofte preget av høyt tempo og korte tidsfrister.

I følge virksomhetsplanen er det ikke snakk om store avvik i forhold til de målene som ble satt opp. Bosettingen er blitt lavere enn det opprinnelige måltallet. Etter at dette tallet ble redusert til 400, kan resultatet på 435 disponerte plasser i kommunene og 329 bosatte karakteriseres som tilfredsstillende. Likevel er behovet for flere kommune-

plasser akutt, fordi antall personer med avklart status i mottakene er stigende. Regionkontoret arbeidet for flerårige avtaler om bosetting av flyktninger, og i 1989 var det flere kommuner som vedtok avtaler av denne typen.

Etableringen av permanente mottak for asylsøkere i regionen har vært gjennomført etter planen, men med store forsinkelser enkelte steder. Utnyttelsen av plassene er litt vanskelig fordi en større gruppe av asylsøkerne er familier, og seksjonshusene er først og fremst beregnet på enslige.

Regionkontoret har gjennomført et omfattende program med seminarer og kurs for kommuneansatte og mottakspersonell.

Kurs og seminarer i Region Sør i 1989

Regionkontoret har gjennomført følgende tiltak:

Tid	: 5. april
Sted	: Arendal
Emne	: Saksgang i asylsak, våre system og andres tenkemåte, div. regelverk
Målgruppe	: Ansatte på mottakene
Deltakere	: ca. 50
Tid	: 2. mai
Sted	: Kristiansand
Emne	: UDI-systemet, fremmed politiet, innvandrerkontoret, tolking, transittarbeid
Målgruppe	: Transittene i Kristiansand
Deltakere	: 10-15
Tid	: 9. mai
Sted	: Kristiansand
Emne	: UDI-systemet, drifts- og pengereglement, mottaksansattes rolle, bruk av tolk, UDIs bosettingsarbeid, integreringsarbeid i kommunen
Målgruppe	: Nyansatte i Kristiansand-mottaket
Deltakere	: 20
Tid	: 12./13. september
Sted	: Grimstad
Emne	: Informasjonskonferanse
Målgruppe	: Flyktningmedarbeidere i kommunene
Deltakere	: ca. 40
Tid	: 26. september
Sted	: Regionkontor Sør
Emne	: Reglement og rutiner i mottak
Målgruppe	: Ledere ved mottakene
Deltakere	: 12-15

Tid : 17./18. oktober
Sted : Hamresanden, Kr.sand
Emne : Integrering av somaliske flyktninger
Målgruppe : Flyktningmedarbeidere i kommunene
Deltakere : 25 – 30

Tid : 31. oktober – 1. novbr.
Sted : Grimstad
Emne : Bosetting av enslige mindreårige
Målgruppe : Ansatte i kommunene, fylkeskommunene og fylkesmennene
Deltakere : 25 – 30

Tid : 16. november
Sted : Regionkontor Sør
Emne : Pressebriefing
Målgruppe : Media
Deltakere : 3

Tid : 15./17. november
Sted : Kristiansand
Emne : Hjelpemetode med barn til flyktninger og asylsøkere
Deltakere : 30

Arrangert i samarbeid med Fylkesmannen i Vest-Agder og Det norske Dia-konhjem – Sosialhøgskolen.

Interne seminarer

Tid : 2. februar
Sted : Regionkontor Sør
Emne : Utlendingsloven

Tid : 11. mai
Sted : Regionkontor Sør
Emne : Stortingsmelding nr. 39

Tid : 5. oktober
Sted : Regionkontor Sør
Emne : Orientering fra Juri-disk avdeling, UDI

Tid : 2. november
Sted : Regionkontor Sør
Emne : Forskningsprosjekt NUPI – politisk vold og terrorisme i Norge
Målgruppe : Ansatte ved Regionkontor Sør + ansatte v/Nidarkretsen

I 1989 ble Region Øst delt i to. Region Indre Østland ble 28. juni etablert med 3 fylker som virkeområde (Hedmark, Buskerud og Oppland). Region Øst satt igjen med 4 fylker (Østfold, Vestfold, Akershus og Oslo).

MÅL FOR VIRKSOMHETEN

Regionkontoret bruker samme målformuleringer som direktoratet. Den reviderte bosettingsplanen fastsetter måltallet 1600 bosettinger i de 4 fylkene som nå utgjør regionen. Innenfor området fellesfunksjoner og tjenesteyting er målene bl.a. økonomi opp til reglementstandard, at EDB-systemene skal fungere godt, ansettelser i alle hjemlete stillinger og avvikling av bruk av midlertidig arbeidskraft.

VIKTIGSTE UTFORDRINGER OG OPPGAVER I 1989

Mottak

De viktigste utfordringene i første halvår var forberedelsene til deling av regionen, avviklingen av asylsøker-mottak på høyfjellshotell og innkvarteringsstedene til Norges Røde Kors.

Andre halvår sto avviklingen av de 3 innkvarteringsstedene brukt som nødløsninger sentralt, sammen med opplæring av nye driftsoperatører som overtok deler av mottaket fra Norges Røde Kors.

Bosetting

Innenfor dette arbeidsfeltet var de viktigste oppgavene første halvår å forhandle oss fram til tilstrekkelig bosettingskapasitet i kommunene, mobilisere kommunene i det som skulle bli region Indre Østland til å bosette personer i distriktet ved nedleggelsen av Røde Kors-mottakene og utnytte bosettingskapasiteten i Oslo kontinuerlig og fullt ut.

Andre halvår ble innsatsen rettet mot det å effektivisere saksbehandlingsrutine-

nene, bedre den statlige samordningen og bistå kommuner som hadde problemer med integreringsarbeidet.

Fellesfunksjoner og tjenesteyting

I første halvår var den viktigste utfordringen å få kontroll med den uforholdsmessige store bruken av overtid. Da måtte ledige stillinger fylles og leie av kontortjenester utenfra avvikles. Andre oppgaver knyttet seg til overgang fra database i en-bruker versjon til fler-bruker versjon i nettverk og vi måtte forberede ny organisering av arbeidet i forbindelse med deling av regionen.

Andre halvår måtte økonomirutinene i Statens transittmottak i Urtegata og Brinken revideres.

SPEIELLE VIKTIGE HENDELSER AKTIVITETSRAPPORT 1989

Mottak

Region Øst førte fram til 1. juli 1989 tilsyn med inntil 14 mottakssteder i regional regi og forholdt seg overfor inntil 25 Norges Røde Kors-steder.

Fra 1. juli førte regionkontoret tilsyn med opp til 12 mottakssteder og 3 nødløsninger.

Bosetting

Bosettingsresultatet i 1989 er på 1548 i nåværende Region Øst. Av disse er 330 kvoteflyktninger og 65 mindreårige enslige. I de fylkene som senere utgjorde region Indre Østland, er resultatet i første halvår ca. 300 bosettinger. Således kan vi si at resultatet ligger godt over måltallet på 1600.

Pr. 31.12.89 satt 360 personer med innvilget oppholdstillatelse i mottak i regionen. 20 kvoteflyktninger ventet på budsending og 150 privatboende (selv-etablerte) ønsket sin bosetting i en kommune formalisert.

Fellesfunksjoner/tjenesteyting

Regionkontoret har gjennomført en reorganisering i sitt økonomiarbeid, slik at de regionale ressursene gjenspeiler mottaks- og bosettingsaktivitetene. Ansatte har gjennomgått kurs i statens budsjett- og regnskapssystem. Ved ansettelser har vi lagt vekt på å skaffe oss regnskapskompetanse.

VURDERING AV MÅLOPPNÅELSE

Måloppnåelse kan sies å ha inntruffet både når det gjelder mottak og bosetting i 1989. I bosettingsarbeidet viser måloppnåelsen et positivt avvik fra den reviderte bosettingsplanen. Særlig grunn er det til å framheve resultatet i bosettingene av mindreårige enslige, i alt 65 personer.

Vesentlige avvik i 1989 er først og fremst å finne i fellesfunksjoner og økonomiorganisering og -standardisering. Vi har i perioden hatt betydelige avvik i forhold til planen med etablering av EDB-nettverk og i økonomiarbeidet.

Innenfor arbeidsområdet god personalforvaltning har vi på grunn av den vedtatte delingen og opprettelsen av et nytt regionkontor, lånt to stillingshjemler for midlertidige ansettelser. Begge hjemlene ble ledige i løpet av første halvår. Vi har hatt et stort ekstrahjelpsforbruk i 1988 og i 1989. Det ble ikke foretatt nye tilsetninger i dette tidsrommet på grunn av den nært forestående delingen av regionkontoret.

I løpet av siste kvartal 1989 var alle stillinger besatt og leid byråhjelp avviklet.

Klemetsrud er et av de mottaksstedene Regionkontor Øst førte tilsyn med i 1989. Her bor det ca. 120 asylsøkere

Regionkontor Indre Østland ble offisielt åpnet sommeren 1989, og har vært i en etableringsfase fram til årsskiftet. Årsmeldingen bærer preg av dette, og er enklere enn for de andre regionkontorene.

Regionkontoret har et arbeidsomt, slitsomt, men spennende halvår bak seg. Bosettingsarbeidet har vært prioritert. Vi har prøvd å få til kvalitet i bosettingsarbeidet samtidig som rask bosetting har vært et viktig prinsipp. Det har vært lagt vekt på oppfølging i kommunene med veiledning og informasjon. For 1989 hadde vi 945 disponible kommuneplasser fordelt på 47 kommuner med positivt vedtak. I tillegg tok en del kommuner i mot uten vedtak.

Arbeidet med enslige mindreårige er ikke gitt høy nok prioritet. Dette henger sammen med bemanningen ved kontoret. Riktignok har en begynt å nøste tråder i forhold til enkelte kommuner, men ved årsskiftet kan en ikke peke på konkrete resultater.

Nedleggelse av mottakene til Norges Røde Kors har krevd mye arbeid. 1. mai var det 21 mottak i regionen. Ved årets utgang var det 8 tilbake. Ressursene har vært for sneue i forhold til å gjøre et godt nok arbeid for mottakene. Dette bør kunne styrkes framover, siden det ikke lenger går med tid til nedleggelse av mottakssteder.

Oversikt over mottakskapasiteten pr. 31.12.89 ser slik ut:

Femund Park	70 plasser
Statens Asylmottak	
Hamar	90 »
Kopperud	120 »
Lundeslogen	120 »
Danvik folkehøgskole	86 »
Hallingdal Hotell	100 »
Haakonshus Internat	70 »
Eikeren Appartement	80 »
Kvikne (Enslig umyndige)	36 »
<hr/>	
Til sammen	772 plasser

Endel kontrakter utløper i 1990.

Det er lagt ned mye ressurser i opprettelse av journal- og arkivsystem.

Når det gjelder EDB er dette tatt i bruk, men det gjenstår endel opplæring for brukerne.

Økonomifunksjonene er delt mellom mottaksøkonomi og internøkonomi/kommuneøkonomi. For den sistnevnte delen har en lagt opp brukbare rutiner manuelt. Rutiner for mottaksøkonomi er under utarbeidelse.

Bosetting

Måltallet for bosetting i Region Indre Østland var satt til 700. Av 945 disponible plasser i 1989 ble det sendt anmodninger til kommunene om å bosette 830 flyktninger. Pr. 31.12.89 var 723 personer inkludert kvoteflyktninger bosatt.

De resterende 115 disponible plassene overføres til bruk i 1990. I bosettingsarbeidet har det vært brukt betydelige ressurser i veiledningsarbeidet ved besøk i kommunene eller via telefon. Vi savner kapasitet til å arrangere seminarer/konferanser.

Mottak

Vi har 8 mottak i regionen med kommuner eller private som driftsoperatører. Alle mottakene har hatt minst 1 besøk der pengereglement og bosettingsrutiner har vært gjennomgått. Det har i tillegg blitt avsatt tid til gruppe- eller enkeltpersonkontakt. Det er også et midlertidig mottak for enslige umyndige i regionen.

Region Indre Østland har pr. 1.1.90 en mottakskapasitet på 772 plasser inkludert 36 plasser for enslige umyndige. Ledig kapasitet er ca. 200 plasser. Vi har hatt et orienterings-/bli kjent-møte med mottaksledelsen ved de 8 mottakene. Dette ble avviklet som et dagsseminar på Gjøvik.

*Kontoret holder til på Gjøvik.
Regionleder er Liv Ånerud Tangen.
Bemanningen ellers har vært*

- nestleder
- 2 førstekonsulenter
- konsulent
- 2 kontorsekretærer
- rengjøringshjelp

Alle har vært tilsatt i engasjement, unntatt den ene kontorsekretæren, som har vært lønnet av ekstra-hjelpsmidler.

Kontor

Kontoret har 7 personer til disposisjon. Arbeidsoppgavene har vært fordelt slik: 3 saksbehandlere har hatt bosetting som hovedarbeidsoppgave. Disse har i tillegg deltatt på mottakene i forbindelse med bosettingsorientering og flyttemotivasjon.

Nestleder har ansvaret for mottaksøkonomien i tillegg til arbeid med EDB-organisering.

All internøkonomi og håndkasse i tillegg til kommuneøkonomi utføres av en av kontorsekretærene, som også har fordeling på mottakene og mottaksregistrering som arbeidsområde. Annet direkte mottaksarbeid har vært utført av regionleder og nestleder.

Sentralbordtjeneste, post/postjournal, arkiv, korrespondanse og diverse registreringsarbeid har vært utført av kontorsekretæren som er lønnet som ekstrahjelp.

VEDLEGG 1

UTLENDINGSDIREKTORATETS MÅLSTRUKTUR

Overordnet mål:	Utlendingsdirektoratet skal gjennomføre regulert innvandring og arbeide for reell likestilling for de som bosetter seg i Norge.			
Hovedmål:	1. Effektiv, korrekt og hensynsfull gjennomføring av den regulerte innvandring.	2. Tilstrekkelig mottakskapasitet med nøkternt men tilfredsstillende innhold for asylsøkere.	3. Reell likestilling og gode forhold mellom nordmenn og innvandrere.	4. Tilrettelegge for et effektivt, fleksibelt og serviceorientert direktorat.
Delmål:	1.1 Avgjørelser skal fattes raskt og være riktige samt forståelige for mottakerne.	2.1 Antall mottaksplasser skal tilpasses behovet best mulig.	3.1 Rask bosetting når oppholdstillatelse/innreisestillatelse er gitt.	4.1 Effektiv økonomifunksjon.
Delmål:	1.2 Effektiv og hensynsfull iverksetting av vedtak.	2.2 Mottakssteder skal etableres og drives innenfor en nøktern kostnadsramme.	3.2 Bosetting i kommuner skal gi muligheter for utvikling og gode levekår.	4.2 God personalforvaltning.
Delmål:	1.3 Søker skal ha kunnskaper som trengs for å ivareta egne interesser.	2.3 Mottakssteder skal baseres på selvhushold og ha tilfredsstillende tilbud.	3.3 Innvandrere skal kunne ivareta sine interesser og behov i samme grad som nordmenn.	4.3 Effektive fellesfunksjoner.
Delmål:	1.4 Kontrolltiltak skal være effektive og rettferdige.		3.4 Gode forhold mellom innvandrere og nordmenn.	4.4 God service til brukerne.
Delmål:				4.5 God intern kommunikasjon.

OVERSIKT OVER STATISTIKK OG TABELLER

1. Bosettingsstatistikk 1989 – Fylkesvis
2. Antall bosatte i 1989 – Oversikt pr. region for tidligere asylsøkere, kvoteflyktninger og familiegjennforente
3. Utlendinger i Norge – Tillatelser
4. Utlendinger i Norge – Kjønn
5. Utlendinger i Norge – Alder
6. Oppholdstillatelser
7. Arbeidstillatelser
8. Statsborgerbevillinger
9. Avvisninger
10. Bortvisninger
11. Utvisninger
12. Avslag på søknader
13. Ankomst asylsøkere til Norge i 1985 – 1989 – De 10 største nasjonsgruppene
14. Ankomst asylsøkere i 1988 og 1989 – Pr. måned
15. Resultat asylvedtak førsteinstans i årene 1982 – 1989
16. Antall asylsøkere til Norge i 1989 – Etter statsborgerskap og verdensdel
17. Ankomst asylsøkere 1989 (1988) – Kvartalsvis
18. Vedtak om avvisning/bortvisning 1989 – Kvartalsvis
19. Resultat førsteinstans 1989 – Kvartalsvis
20. Resultat klage 1989 – Kvartalsvis
21. Resultat begjæring om omgjøring 1989 – Kvartalsvis
22. Resultat førsteinstans asylvedtak 1989 – Etter verdensdel
23. Resultat klagevedtak i 1989 – Etter verdensdel
24. Resultat begjæring om omgjøring 1989 – Etter verdensdel

*Ny tilværelse i Østerdalen.
Fra Femund Park*

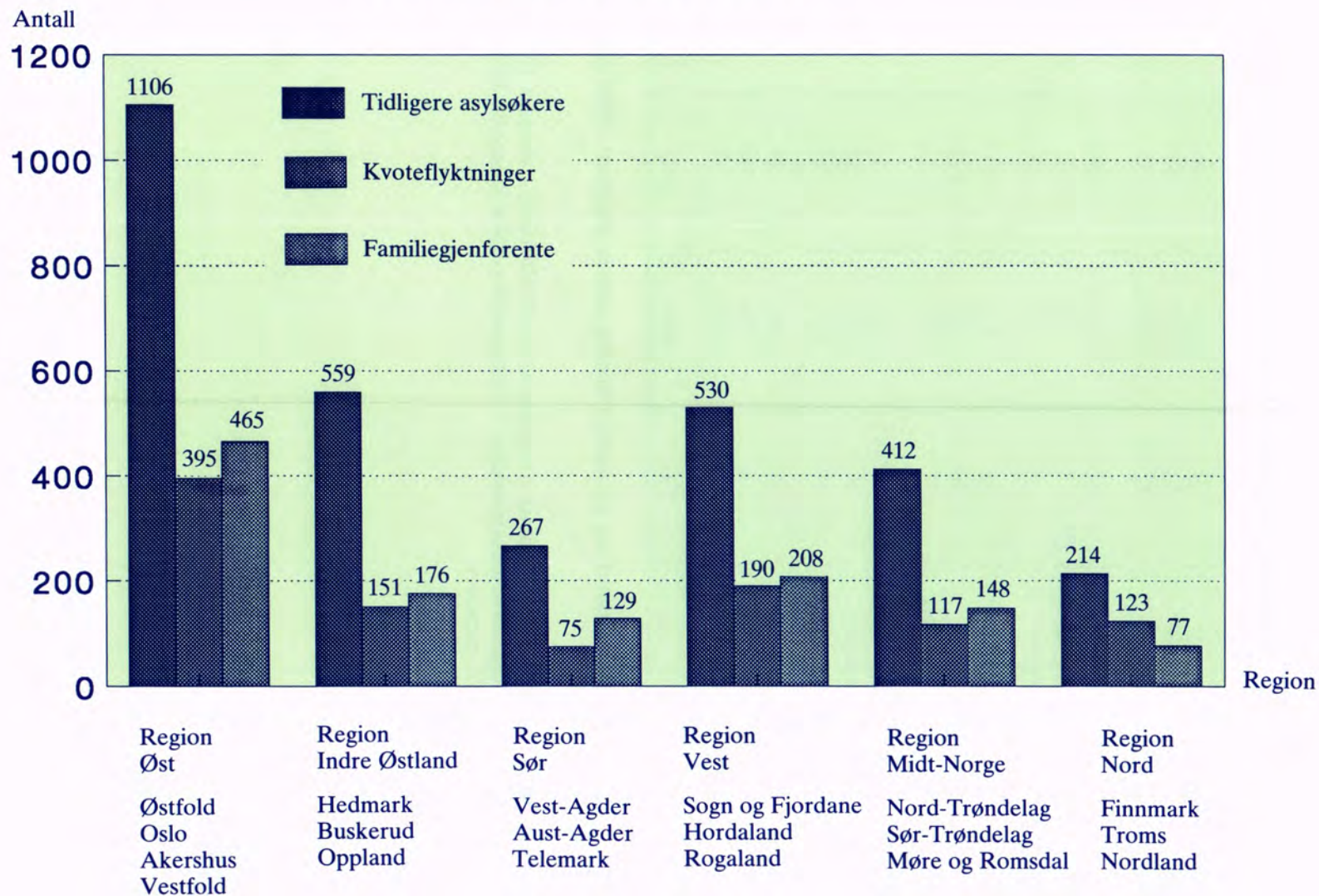
1. BOSETTINGSSTATISTIKK 1989 - FYLKESVIS

Fylke	Antall kommuner	Tidligere asylsøkere	Kvoteflyktninger	Sum
Østfold	18	91	80	171
Akershus	19	198	137	335
Oslo	1	741	125	866
Vestfold	11	76	53	129
Hedmark	19	156	66	222
Oppland	23	265	52	317
Buskerud	15	138	33	171
Telemark	15	133	26	159
Aust-Agder	14	46	30	76
Vest-Agder	9	90	19	109
Rogaland	14	249	81	330
Hordaland	20	173	109	282
Sogn og Fjord.	15	108	0	108
Møre og Romsd.	23	140	30	170
S.-Trøndelag	10	165	54	219
N.-Trøndelag	10	107	33	140
Nordland	17	119	57	176
Troms	8	51	66	117
Finnmark	9	44	0	44
SUM	270	3090	1051	4141

Statistikken baserer seg på antallet bosatte som er registrert i flyktningregisteret pr. 24.01.90.

I tillegg til de 4141 som nå er registrert bosatt i 1989 er det «bosatt» 1227 personer på familiegjenforeningsgrunnlag (+ 3 personer av ukjent kategori). Til sammen blir dette 5371 personer.

2. ANTALL BOSATTE I 1989 – OVERSIKT PR. REGION FOR TIDLIGERE ASYLSØKERE, KVOTEFLYKTNINGER OG FAMILIEGJENFORENTE

3. UTLENDINGER I NORGE - TILLATELSER

Land Verdensdel	Totalt	Antatt perm. innvandring	Antatt midlertidig	Andre
Irak	601	543	5	53
Iran	4.803	4.223	31	549
Filippinene	2.592	1.876	359	357
India	3.485	2.212	539	734
Japan	508	293	78	137
Kina	1.357	666	499	192
Sør-Korea	752	334	27	391
Pakistan	11.263	8.830	237	2.196
Sri Lanka	4.690	2.714	1.476	500
Thailand	1.023	824	35	164
Vietnam	6.246	5.200	12	1.034
Andre i Asia	2.437			
ASIA	39.757	29.313	3.669	6.775
Marokko	1.949	1.443	85	421
Etiopia	1.271	1.081	69	121
Gambia	544	315	148	81
Ghana	617	324	252	41
Somalia	1.155	1.109	11	35
Andre i Afrika	2.462			
AFRIKA	7.998	5.849	1.001	1.148
Belgia	516	284	58	174
Frankrike	2.941	1.254	350	1.337
Italia	998	595	80	323
Nederland	3.368	1.917	402	1.049
Spania	1.097	712	53	332
Storbritannia	16.916	8.399	2.470	6.047
Sveits	1.013	685	81	247
Tyrkia	4.968	3.987	169	812
Vest-Tyskland	4.901	3.028	560	1.313
Østerrike	729	386	120	223
Bulgaria	1.167	180	745	422
Jugoslavia	2.862	2.030	215	617
Polen	6.367	2.317	2.629	1.421
Ungarn	569	205	145	219
Andre i Europa	2.924			
EUROPA	51.336	27.662	8.277	15.397
Canada	1.584	826	149	609
USA	13.614	7.558	997	5.059
Chile	4.441	3.952	24	465
Colombia	750	500	17	233
Andre i Amerika	1.782			
AMERIKA	22.171	14.016	1.355	6.800
Australia	718	330	136	252
Andre i Oseania	267	117	44	106
OSEANIA	985	447	180	358
Statsløse	122	101	3	18
TOTALT	122.369	77.388	14.485	30.496

Personer som har en tillatelse som har utløpt er tatt med. Kolonnen helt til høyre (ANDRE) består nesten i sin helhet av personer som hadde tillatelse pr. 11.04.88 (Tidspunktet for overgang til dataregistrering) og som senere hverken har fått ny tillatelse eller er meldt døde eller utreist. Noen av disse kan ha en søknad til behandling.

Mange barn er ikke registrert med egen tillatelse, noe som gir en underrapportering. Videre vil de nasjonaliteter og de tillatelser der politikamrene selv kan fatte vedtak være underrepresentert fordi ikke alle vedtakene er innregistrert.

Mange dødsfall og utreiser er ikke meldt og registrert. Videre er en del adoptivbarn (særlig fra Sør-Korea og Colombia) som er blitt norske fortsatt registrert med sitt tidligere statsborgerskap. Disse forholdene bidrar til en overrapportering.

Nordiske borgere er ikke medregnet.

4. UTLENDINGER I NORGE – KJØNN

Land Verdensdel	Menn	Kvinner	
Irak	459	142	
Iran	3.266	1.560	
Filippinene	695	1.900	
India	1.955	1.537	
Japan	205	303	
Kina	828	534	
Sør-Korea	347	405	
Pakistan	6.032	5.214	
Sri Lanka	3.312	1.385	
Thailand	184	843	
Vietnam	3.521	2.745	
Andre i Asia (ikke spesifisert her)			
ASIA	22.322	17.516	
Marokko	1.260	690	
Etiopia	877	394	
Gambia	419	126	
Ghana	434	183	
Somalia	850	306	
Andre i Afrika (ikke spesif. her)			
AFRIKA	5.565	2.438	
Belgia	250	267	
Frankrike	1.674	1.270	
Italia	724	276	
Nederland	1.726	1.644	
Spania	696	404	
Storbritannia	10.915	6.009	
Sveits	506	507	
Tyrkia	2.896	2.078	
Vest-Tyskland	2.428	2.475	
Østerrike	446	283	
Bulgaria	921	248	
Jugoslavia	1.749	1.115	
Polen	3.517	2.860	
Ungarn	367	202	
Andre i Europa (ikke spesif. her)			
EUROPA	30.495	20.891	
Canada	827	759	
USA	6.638	6.983	
Chile	2.509	1.945	
Colombia	413	341	
Andre i Amerika (ikke spesif. her)			
AMERIKA	11.165	11.035	
Australia	320	398	
Andre i Oseania (ikke spesif. her)			
Statsløse	71	51	
TOTALT	70.083	52.451	122.534

Personer som har en tillatelse som har utløpt er tatt med. Noen av disse kan ha en søknad til behandling.

Personer som er døde eller utreist er ikke inkludert, men mange dødsfall og utreiser er ikke meldt og registrert.

En del adoptivbarn (særlig fra Sør-Korea og Colombia) som er blitt norske gjennom vedtak hos fylkesmannen er fortsatt registrert med sitt tidligere statsborgerskap.

Nordiske borgere er ikke medregnet.

5. UTLENDINGER I NORGE - ALDER

Land Verdensdel	0-15	16-30	31-45	46-60	>61	
Irak	106	226	233	27	9	
Iran	768	2.357	1.416	223	62	
Filippinene	436	1.022	927	121	89	
India	776	1.153	1.223	220	120	
Japan	58	89	257	93	11	
Kina	117	464	591	145	45	
Sør-Korea	531	82	122	14	3	
Pakistan	3.764	3.351	2.992	959	207	
Sri Lanka	385	2.934	1.222	115	41	
Thailand	166	422	406	26	7	
Vietnam	1.491	2.737	1.360	474	204	
Andre i Asia (ikke spesif. her)						
ASIA	8.871	15.990	11.608	2.246	758	
Marokko	391	897	470	177	15	
Etiopia	94	823	322	23	9	
Gambia	37	276	228	4	0	
Ghana	59	269	276	8	5	
Somalia	132	716	293	12	3	
Andre i Afrika (ikke spesif. her)						
AFRIKA	952	4.018	2.618	332	83	
Belgia	75	136	220	63	23	
Frankrike	476	654	1.309	429	76	
Italia	56	291	397	190	66	
Nederland	357	930	1.379	519	185	
Spania	80	359	467	166	28	
Storbritannia	1.817	3.648	7.564	3.214	681	
Sveits	79	321	343	208	62	
Tyrkia	1.287	2.038	1.176	398	74	
Vest-Tyskland	364	1.368	1.727	1.104	340	
Østerrike	46	243	268	144	28	
Bulgaria	16	351	747	52	3	
Jugoslavia	504	986	1.013	279	82	
Polen	532	2.473	2.763	413	196	
Ungarn	46	135	312	61	15	
Andre i Europa (ikke spesif. her)						
EUROPA	6.030	14.801	20.923	7.646	1.986	
Canada	150	494	549	218	175	
USA	1.457	3.663	3.649	1.850	3.002	
Chile	897	1.629	1.556	280	92	
Colombia	594	64	76	12	8	
Andre Amerika (ikke spesif. her)						
AMERIKA	3.489	6.462	6.447	2.488	3.314	
Australia	61	310	228	70	49	
Andre i Oseania (Ikke spes. her)						
Statsløse	30	44	33	6	9	
Totalt	19.450	41.720	41.975	13.098	6.291	122.534

Personer som har en tillatelse som har utløpt er tatt med. Noen av disse kan ha en søknad til behandling.

Personer som er døde eller utreist er ikke inkludert, men mange dødsfall og utreiser er ikke meldt og registrert.

En del adoptivbarn (særlig fra Sør-Korea og Colombia) som er blitt norske gjennom vedtak hos fylkesmannen er fortsatt registrert med sitt tidligere statsborgerskap.

Nordiske borgere er ikke medregnet.

6. OPPHOLDSTILLATELSER

Land Verdensdel	Fam.- gjf.	Utdan- ning	Velferd rimel.	For- nyelse	Ubest. tid	Totalt antall
Iran	216	7	107	201	135	666
Bangladesh	25	23	3	163	5	219
Filippinene	273	14	85	304	125	801
India	178	33	88	434	66	799
Kina	143	87	16	201	27	474
Sør-Korea	21	0	140	62	7	230
Pakistan	518	26	64	563	465	1.636
Sri Lanka	298	68	68	1.433	30	1.897
Thailand	134	6	75	166	42	423
Vietnam	629	1	8	116	166	920
Andre i Asia						475
ASIA						8.065
Marokko	160	14	13	129	56	372
Etiopia	42	20	13	52	17	144
Gambia	36	29	4	125	9	203
Ghana	53	76	6	160	10	305
Nigeria	16	12	3	90	4	125
Somalia	88	1	6	17	2	114
Tanzania	6	37	4	52	4	103
Andre i Afrika						514
AFRIKA						1.880
Frankrike	116	15	12	258	29	430
Nederland	52	31	7	66	54	210
Storbritannia	341	27	69	623	180	1.240
Tyrkia	409	11	18	388	164	990
Vest-Tyskland	58	64	38	116	57	333
Jugoslavia	133	8	29	87	30	287
Polen	334	17	125	290	98	864
Andre i Europa						853
EUROPA						5.207
Canada	22	21	19	57	14	133
USA	275	205	118	471	158	1.227
Brasil	40	4	11	82	20	157
Chile	382	1	63	255	189	890
Colombia	15	3	193	69	28	308
Andre i Amerika						318
AMERIKA						3.033
Australia	19	54	12	24	6	115
Andre i Oceania	14	7	2	11	1	35
Statsløse	9	0	3	11	3	26
TOTALT	5.699	1.080	1.724	7.917	2.416	18.836

De tre kolonnene til venstre gjelder første gangs oppholdstillatelse som er gitt i perioden. Første gangs oppholdstillatelset gitt til asylsøkere og flyktninger er ikke tatt med.

Når tidligere asylsøkere og kvoteflyktninger får fornyelse er de bare telt med her hvis vedtaket er fattet på et annet grunnlag enn det opprinnelige.

Tidligere kvoteflyktninger og asylsøkere er telt med hvis de har fått opphold på ubestemt tid.

Forkortelser:

- Fam.-gjf.** – familiegjengforening
Rimel. – rimelighet
Ubest. tid – opphold på ubestemt tid, dvs. ikke tidsbegrenset.

7. ARBEIDSTILLATELSER

Grunnlag	Antall	Vest- Europa	Øst- Europa	Nord- Afrika	Afrika Resten	Midt- østen	Asia resten	Nord- Amerika	Latin- Ameika	Oseania	Andre
<u>Første arbeidstillatelse</u>											
Familiегjenforening	2553	686	288	226	99	48	870	168	141	23	4
Norskfødt utlending	29	12	0	0	0	0	1	15	0	1	0
Langvarig tilknytning	169	59	20	4	4	0	25	37	19	1	0
Flyktninger	1678	104	108	6	164	475	487	0	329	0	5
Vitenskap, kunst	706	139	416	2	16	2	51	69	4	7	0
Praktikanter	538	193	225	2	16	3	57	22	7	13	0
Au Pair ansatte	234	96	19	1	2	0	99	14	3	0	0
Ungdom til gårdsarbeide	1018	75	910	7	4	0	6	11	2	2	1
Sesongarbeide	3797	279	2699	32	136	27	496	70	48	10	0
OECD formidling	5	0	2	0	0	0	3	0	0	0	0
Spesialister individ	1020	513	105	5	2	4	252	110	13	16	0
Rimelighet	682	147	52	22	23	20	182	117	112	6	1
Gruppemedlem firma	591	497	15	0	3	0	13	59	0	4	0
Gruppemedlem frittst.	44	11	32	0	0	0	0	1	0	0	0
Særlige grunner	856	223	100	19	39	52	315	38	60	7	3
Andre grunner	42	13	4	2	0	0	17	1	4	1	0
<u>Fornyelser</u>	12995	4333	2323	423	514	738	2950	869	764	77	4
TOTALT	26957	7380	7318	751	1022	1369	5824	1601	1506	168	18

8. STATSBORGERBEVILLINGER

Land Verdensdel	Menn	Kvinner	Totalt
Filippinene	51	128	179
India	67	43	110
Sør-Korea	36	34	70
Pakistan	309	238	547
Vietnam	442	355	797
Andre asiatiske	88	103	191
ASIA totalt	993	901	1.894
Marokko	78	41	119
Etiopia	30	18	48
Andre afrikanske	56	40	96
AFRIKA totalt	164	99	263
Storbritannia	28	29	57
Tyrkia	160	105	265
Vest-Tyskland	28	31	59
Jugoslavia	94	64	158
Polen	141	146	287
Andre europeiske	111	121	233
EUROPA totalt	610	540	1.061
Chile	45	38	83
Colombia	52	33	85
Andre amerikanske	48	85	133
AMERIKA totalt	145	156	301
Oseania/statsløse	9	9	18
TOTALT	1.873	1.664	3.537

Vedtak om bibehold av norsk statsborgerskap er ikke tatt med. Nordiske borgere som er blitt norske er ikke medregnet, men andre statsborgerbevillinger gitt av fylkesmannen er tatt med.

Statsborgerbevillinger gis i henhold til Lov om norsk riksborgarrett av 8. desember 1950 med senere endringer.

9. AVVISNINGER (asylsaker unntatt)

Antall vedtak	GRUNNLAG				
	Pass	Visum	Arbeids-søkende	Midler	Annet grunnlag
636	95	112	83	321	25

NB: Asylsøkere som blir avvist er ikke medregnet.

Avvisningsvedtak vedrørende nordiske borgere er medregnet. Det ble fattet 5 slike vedtak.

Avvisningsvedtak fattes i henhold til Fremmedlovens § 11 og Fremmedforskriftens §§ 57-58.

Asker og Bærum politikammer fattet 331 av vedtakene over. Av disse var 237 på grunnlag av manglende midler.

Oslo politikammer fattet 158 av vedtakene over, med manglende midler, manglende visum og manglende påpass som viktigste grunnlag. De 10 andre politikamrene som fattet avvisningsvedtak hadde 25 eller færre i 1989.

10. BORTVISNINGER (asylsaker unntatt)

Antall vedtak	GRUNNLAG				
	Erverv	Straff	Arbeids-søkende	Midler	Annet grunnlag
165	37	32	34	44	18

NB: Asylsøkere som blir bortvist er ikke medregnet.

Bortvisningsvedtak vedrørende nordiske borgere er medregnet. Det ble fattet 3 slike vedtak i 1989.

Oslo politikammer fattet 62 av de 165 vedtakene i 1989. Nest største politikammer var Kongsvinger med 10 vedtak.

Bortvisningsvedtak fattes i henhold til Fremmedlovens § 12 og Fremmedforskriftens § 59.

11. UTVISNINGER (asylsaker unntatt)

Antall vedtak	GRUNNLAG				
	Straff Norge	I ledig-gang	Brudd på meldeplikt	Straff i utlandet	Tidl. oppholdsnekt
105	90	9	3	2	1

Ingen ble utvist av hensyn til rikets sikkerhet.

Nordiske borgere er inkludert i tallene. I alt ble 19 nordiske borgere utvist i 1989.

Av vedtakene ble 50 fattet ved Oslo politikammer og 23 i Utlendingsdirektoratet.

Utvisninger skjer i henhold til Fremmedlovens § 13 og Fremmedforskriftens § 60 flg.

**12. AVSLAG PÅ SØKNADER –
TILBAKETREKNINGER AV TIL-
LATELSER – OPPHOLDSNEKTELSE
(asylsaker unntatt)**

Land Verdensdel	Antall vedtak
Iran	134
Filippinene	229
India	226
Kina	50
Pakistan	342
Sri Lanka	392
Vietnam	563
Nordlige Afrika	120
Resten av Afrika	174
Storbritannia	84
Tyrkia	154
Jugoslavia	61
Polen	229
Chile	81
Andre land	520
TOTALT	3.359

De fleste vedtak gjelder avslag på søknad om arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse.

Avslag på søknad om besøks-/turistvisum er ikke medregnet.

Vedtatt etter klage er medregnet.

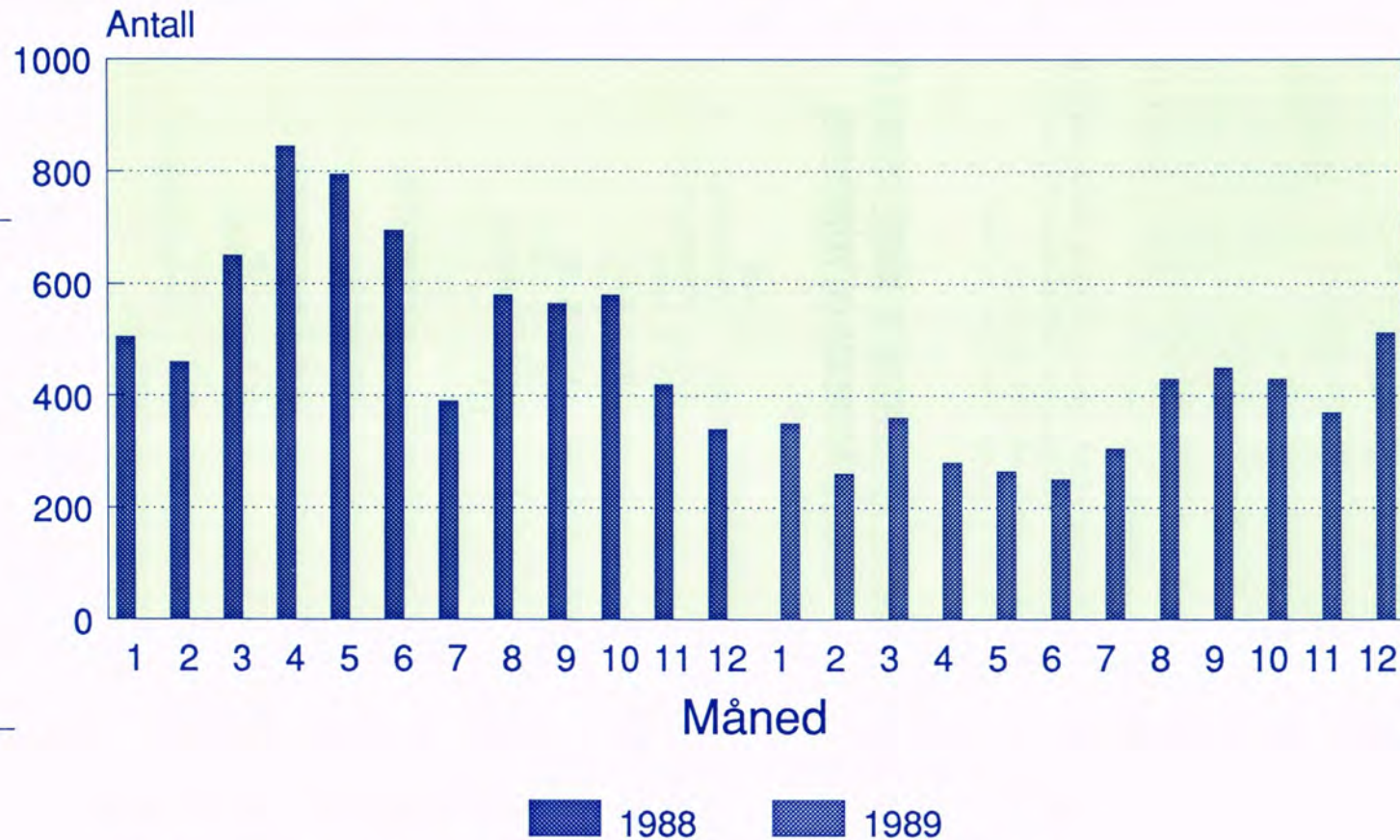
Av de 3.359 vedtakene som ble fattet i 1989 ble 2.317 fattet i Utlendingsdirektoratet og 812 i Justisdepartementet.

Av politikamrene fattet Oslo flest vedtak (145), deretter kom Bergen (12).

13. ANKOMST ASYLSØKERE TIL NORGE I 1985 – 1989 – DE 10 STØRSTE NASJONSGRUPPENE

1985		1986		1987		1988		1989	
829 asylsøkere		2722 asylsøkere		8613 asylsøkere		6602 asylsøkere		4433 asylsøkere	
Iran	258	Iran	785	Iran	1558	Chile	1940	Jugoslavia	905
Polen	178	Chile	515	Chile	1524	Iran	985	Iran	605
Chile	93	Polen	266	Sri Lanka	1291	Somalia	548	Sri Lanka	451
Etiopia	51	Sri Lanka	213	Jugoslavia	1238	Jugoslavia	455	Polen	419
India	51	Tyrkia	199	Tyrkia	517	Tyrkia	438	Somalia	362
Tyrkia	31	Etiopia	140	Pakistan	467	Etiopia	361	Etiopia	270
Jugoslavia	20	Jugoslavia	117	Somalia	357	Pakistan	303	Libanon	177
Ghana	13	Libanon	105	Irak	267	Polen	190	Pakistan	154
Bangladesh	11	Ghana	69	Polen	211	Ghana	172	Irak	114
Sri Lanka	11	Somalia	63	Etiopia	209	Sri Lanka	158	Tyrkia	114

14. ANKOMST ASYLSØKERE 1988 OG 1989 PR. MÅNED

Grafen viser ankomsten av asylsøkere i 1988 og 1989 fordelt på måneder. Fra sommeren 1988 til sommeren 1989 er det en betydelig nedgang i ankomsttallene. Antallet øker igjen utover høsten 1989 og når en årstopp i desember.

15. RESULTAT ASYLVEDTAK 1. INSTANS I ÅRENE 1982 – 1989

(Søknader som er trukket tilbake, er ikke tatt med.
I årene 1982 t.o.m. 1986 viser tallene i tabellen antall saker.
F.o.m. 1987 viser tallene antall personer.)

År	Innvilget asyl	Innvilget oppholdstillatelse	Avslag	Totalt
1982	31 (26.7%)	80 (69.0%)	5 (4.3%)	116 (100%)
1983	31 (29.0%)	56 (52.3%)	20 (18.7%)	107 (100%)
1984	43 (24.0%)	93 (52.0%)	43 (24.0%)	179 (100%)
1985	126 (20.1%)	351 (66.0%)	150 (23.9%)	627 (100%)
1986	176 (23.2%)	426 (56.0%)	158 (20.8%)	760 (100%)
1987	271 (7.8%)	2379 (68.0%)	846 (24.2%)	3496 (100%)
1988	147 (2.3%)	4110 (64.5%)	2115 (33.2%)	6372 (100%)
1989	338 (4.9%)	3667 (52.9%)	2927 (42.2%)	6932 (100%)

Asylsøkere som får avslag i første instans, bruker ofte retten til å klage:
I 1987 ble det behandlet 144 ankesaker omfattende 170 personer.
I 1988 omfattet ankesakene totalt 681 personer.
I 1989 ble det behandlet klagesaker for 2940 personer.

16. ANTALL ASYLSØKERE TIL NORGE I 1989 – ETTER STATSBORGERSKAP OG VERDENSDEL

Europa		Asia	
Jugoslavia	905	Afghanistan	54
Polen	419	Bangladesh	105
Romania	68	India	78
Sovjetunionen	16	Irak	114
Tyrkia	114	Iran	605
Ungarn	25	Kina	14
Øvrige Europa	28	Libanon	177
	1575	Pakistan	154
		Sri Lanka	451
		Syria	19
		Øvrige Asia	34
Afrika			1805
Algerie	29	Amerika	
Elfenbenskysten	13	Chile	29
Etiopia	270	Colombia	18
Gambia	11	Peru	18
Ghana	64	Øvrige Amerika	13
Kenya	15		78
Libya	17		
Marokko	23	Statsløse	43
Nigeria	11		
Sierra Leone	23	TOTALT	4433
Somalia	362		
Togo	14		
Tunisia	25		
Uganda	10		
Zaire	13		
Øvrige Afrika	32		
	932		

17. ANKOMST ASYLSØKERE 1989 (1988)

Kvartalsvis

1. kvartal	1003 (1610)
2. kvartal	840 (2333)
3. kvartal	1228 (1322)
4. kvartal	1362 (1337)
Totalt:	4433 (6602)

18. VEDTAK OM AVVISNING/ BORTVISNING 1989

Kvartalsvis

1. kvartal	158
2. kvartal	159
3. kvartal	110
4. kvartal	205
Totalt:	632

19. RESULTAT FØRSTEINSTANS 1989

Kvartalsvis – antall personer og saker

Det ble i løpet av året behandlet 5682 asylsaker omfattende 6932 personer i førsteinstans. Dette tilsvarer 1.2 personer pr. sak. 34% av sakene ble behandlet i Justisdepartementet, mens 66% ble behandlet i UDI. Resultatene fordeler seg slik:

Kvartal	Asyl		Oppholdstill. på humanitært gr.lag		Avslag		Totalt	
	Saker	Pers	Saker	Pers	Saker	Pers	Saker	Pers
1. kvartal	64	86	863	1114	946	1140	1873	2340
2. kvartal	78	108	818	1018	575	634	1471	1760
3. kvartal	61	87	780	929	435	544	1276	1560
4. kvartal	41	57	519	606	502	609	1062	1272
Totalt:	244	338	2980	3667	2458	2927	5682	6932
% personer	–	5	–	53	–	42	–	100

20. RESULTAT KLAGE 1989

Kvartalsvis – antall saker og personer

Det ble behandlet 2336 klager omfattende 2940 personer i 1989. Dette tilsvarer 1.3 personer pr. sak. 67% av sakene er behandlet etter gammel ordning der departementet var førsteinstans. 33% er behandlet etter ny ordning der UDI var førsteinstans. Resultatene fordeler seg slik:

Kvartal	Asyl		Oppholdstill. på humanitært gr.lag		Avslag		Totalt	
	Saker	Pers	Saker	Pers	Saker	Pers	Saker	Pers
1. kvartal			101	189	248	297		
2. kvartal			431	586	384	439		
3. kvartal			324	432	320	358		
4. kvartal			175	216	346	416		
Totalt:	7	7	1031	1423	1298	1510	2336	2940
% personer	–	0	–	49	–	51	–	100

21. RESULTAT BEGJÆRING OM OMGJØRING

Kvartalsvis – antall saker og personer

Det ble i 1989 begjært omgjøring i 252 asylsaker omfattende 340 personer. Dette tilsvarer 1.3 personer pr. sak.

Resultatene fordeler seg slik:

Kvartal	Asyl		Oppholdstill. på humanitært gr.lag		Avslag		Totalt	
	Saker	Pers	Saker	Pers	Saker	Pers	Saker	Pers
1. kvartal								
2. kvartal			4	7	20	24		
3. kvartal			10	22	98	130		
4. kvartal			3	6	105	135		
Totalt:	9	12	18	37	225	291	252	340
% personer	–	3	–	11	–	86	–	100

22. RESULTAT FØRSTEINSTANS ASYLVEDTAK 1989

Etter verdensdel* – Antall personer (prosenttall i parentes)

Verdensdel	Innvilget asyl	Innvilget opphold på humanitært grunnlag	Avslag	TOTALT
Europa	21 (1.5%)	254 (18.0%)	1137 (80.5%)	1412 (100%)
Asia	100 (4.3%)	1445 (61.8%)	792 (33.9%)	2337 (100%)
Afrika	161 (9.1%)	1127 (64.0%)	473 (26.9%)	1761 (100%)
Latinam.	56 (4.0%)	841 (59.1%)	525 (36.9%)	1422 (100%)
TOTAL	338 (4.9%)	3667 (52.9%)	2927 (42.2%)	6932 (100%)

*Statsløse er inkludert i Asia.

23. RESULTAT KLAGEVEDTAK I 1989

Etter verdensdel* – Antall personer (prosenttall i parentes)

Verdensdel	Innvilget asyl	Innvilget opphold på humanitært grunnlag	Avslag	TOTALT
Europa		506 (42.7%)	680 (57.3%)	
Asia		270 (34.3%)	514 (65.4%)	
Afrika		84 (31.2%)	180 (66.9%)	
Latinam.		563 (80.5%)	136 (19.5%)	
TOTAL	7 (0.2%)	1423 (48.4%)	1510 (51.4%)	2940 (100%)

*Statsløse er inkludert i Asia.

24. RESULTAT BEGJÆRING OM OMGJØRING I 1989

Etter verdensdel* – Antall personer (prosenttall i parentes)

Verdensdel	Innvilget asyl	Innvilget opphold på humanitært grunnlag	Avslag	TOTALT
Europa		27 (20.0%)	108 (80.0%)	135 (100%)
Asia			136 (91.9%)	148 (100%)
Afrika			23 (82.1%)	28 (100%)
Latinam.			24 (82.8%)	29 (100%)
TOTAL	12 (3.5%)	37 (10.9%)	291 (65.6%)	340 (100%)

*Statsløse er inkludert i Asia.

OVERSIKT OVER SENTRALE BEGREPER

ASYL:

Å få asyl betyr å få beskyttelse mot forfølgelse. Personer som får asyl i Norge får status som flyktninger.

ASYLSØKER:

Person som kommer på egen hånd og uanmeldt til Norge, og ber om å bli godkjent som flyktning. Kalles asylsøker inntil søknaden er avgjort.

AVSLAG:

Rundt 49% av asylsøkerne får avslag og må forlate landet. Men de kan klage på avgjørelsen og eventuelt bli her i klagetiden.

AVVISNING:

En utlending nektes adgang til Norge. Avvisningen kan foretas ved grensen eller seinest 7 dager etter ankomst. Første asylland-prinsippet er den vanligste årsak til avvisning av asylsøkere.

BORTVISNING:

En utlending må reise ut av Norge. Bortvisning brukes i tilfeller hvor utlendingen har oppholdt seg i landet mer enn 7 dager.

BOSETTING I KOMMUNEN:

Kommunen selv avgjør om den vil ta imot og bosette flyktninger og personer med oppholdstillatelse på humanitært grunnlag, som en del av kommunens befolkning. Myndighetene forsøker som regel å bosette folk med samme språk og kultur i samme distrikt.

DRIFTSOPERATØR:

Står for den daglige drift av statlige mottaksteder for asylsøkere. Kan være en kommune, frivillig organisasjon o.l. (Se statlig mottak).

ENSLIGE MINDREÅRIGE ASYLSØKERE:

Asylsøkere som er under 18 år og som er uten foreldre eller andre med foreldreansvar. Det er opprettet spesielle mottak for enslige mindreårige asylsøkere.

FAMILIEGJENFORENING:

Kan søkes for den nærmeste familie, normalt ektefelle og barn under 20 år.

FLYKTNING:

Omfatter både asylsøkere som får innvilget asyl og kvoteflyktninger.

FREM KON:

Fremmedkontrollens felles EDB-baserte personregister og saksoppfølgingssystem. Inneholder også muligheter for statistikkproduksjon o.a.

FREMMELOVEN:

Lov av 27. juni 1956 om utlendingers adgang til riket m.v. Skal i 1990 erstattes av en ny lov (se Utlendingsloven).

FØRSTE INSTANS:

Utlendingsdirektoratet behandler alle asylsøknader i første instans. Eventuelle klager behandles som regel av Justisdepartementet.

INNVANDRERE:

Fellesbetegnelse på personer med utenlandsk bakgrunn som er bosatt i Norge, uansett opprinnelig årsak til innvandring.

INNVANDRINGSSTOPP:

«Innvandringsstoppen» fra 1975 er ingen absolutt stopp, men regulerer strengt hvem som kan få arbeidstillatelse i Norge, f.eks. enkelte eksperter.

INTEGRERING:

Gjeldende prinsipp i norsk innvandringspolitikk som betyr at innvandrere ikke skal tvinges til å bli «heil-norske», men ha mulighet til å ta vare på sitt språk og sin kultur (integrering vs. assimilering). Men såvel nordmenn som innvandrere må respektere norsk lov og sentrale normer og verdier, f.eks. ytringsfriheten.

Målet ved integreringen er mest mulig reell likestilling mellom flyktninger/innvandrere og nordmenn.

KLAGE:

Klage på vedtak fattet i første instans (UDI) rettes til Justisdepartementet.

KVOTEFLYKTNING:

Kvoteflyktninger kommer til Norge som regel etter anmodning fra FN's høykommissær for flyktninger. Regjeringen fastsetter årlig hvor mange kvoteflyktninger som kan tas imot i Norge. For 1990 er kvoten 1000 flyktninger.

NORGES RØDE KORS:

Inntil 01.07.89 hadde Norges Røde Kors hovedansvar på statens vegne for asylsøkere som ankom Fornebu. Ved årsskiftet løp de siste avtalene ut og Røde Kors har i dag driftsansvaret kun for noen få mottakssteder.

OPPHOLD PÅ HUMANITÆRT GRUNNLAG

Gis til asylsøkere som ikke får asyl, men hvor sterke menneskelige – humanitære – hensyn taler for at de får bli.

POLITIAVHØR:

Så raskt som mulig etter ankomst til Norge avhøres asylsøkeren av politiet. Han må begrunne hvorfor han søker asyl. Opplysningene herfra danner grunnlaget for asylsøknaden.

REGIONKONTOR:

Seks regionkontorer bistår Utlendingsdirektoratet i bl.a. arbeidet med mottak av asylsøkere og bosetting av de som får bli i landet. Regionkontorene ligger i Narvik, Trondheim, Bergen, Kristiansand, Oslo og Gjøvik.

STATLIG MOTTAK:

Staten har ansvar for at asylsøkere skal ha et sted å bo mens asylsøknaden behandles. Asylsøkerne får hjelp til det nødvendige av mat og klær. Stedene har nøktern standard og fortrinnsvis selvhushold. Det er slutt på bruken av høyfjells-hotell.

TRANSITTSTED:

Midlertidig oppholdssted til asylsøkeren er avhørt av politiet og har gjennomgått helsesjekk.

UTLENDINGSLOVEN:

Lov av 24. juni 1988 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her. Ventes å tre i kraft innen utgangen av 1990, og erstatter Fremmedloven av 1956.

Regionkontorer

Regionkontor

Nord

Finnmark
Troms
Nordland

Frydenlundsgt. 27
8500 Narvik
Tlf.: 082 - 46 550
Telefax: 082 - 46 980

Regionkontor

Midt-Norge

Nord-Trøndelag
Sør-Trøndelag
Møre og Romsdal

Kjøpmannsgt. 23
7013 Trondheim
Tlf.: 07 - 51 75 40
Telefax: 07 - 51 75 43

Regionkontor

Vest

Sogn og Fjordane
Hordaland
Rogaland

Fjøsangervei 45
5037 Solheimsvik
Tlf.: 05 - 20 03 60
Telefax: 05 - 20 07 84

Regionkontor

Sør

Vest-Agder
Aust-Agder
Telemark

Dronningensgt. 16
4610 Kristiansand
Tlf.: 042 - 20 670
Telefax: 042 - 20 480

Regionkontor

Øst

Østfold
Oslo
Akershus
Vestfold

Keysersgt. 2
0130 Oslo 1
Tlf.: 02 - 36 43 30
Telefax: 02 - 20 32 17

Regionkontor

Indre Østland

Hedmark
Oppland
Buskerud

Brennerivn. 1
2800 Gjøvik
Tlf.: 061 - 70 910
Telefax: 061 - 70 895

Utlendingsdirektoratet
Telefon: 02 - 53 08 90
Telefax: 02 - 12 52 72

Postadresse:
Postboks 8108 Dep
0032 OSLO 1

Besøksadresse:
Elveveien 75
1324 LYSAKER

UTLENDINGSDIREKTORATET
5/90 - 3000
Senter Grafisk